

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Kerkai Jenő
Általános Iskola

TARTALOM

A Pedagógiai Program hatálybalépése	6
A Pedagógiai Program felülvizsgálata.....	6
Az iskola küldetésnyilatkozata.....	7
Nevelési program	8
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai .	8
1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei.....	8
Alapelvek	8
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei (hagyományai, története).....	9
1.3 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai	10
1.4 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai	13
1.5 Fejlesztési területek – nevelési célok	15
1.6 Kulcskompetenciák	20
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	25
3. A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	26
3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai	26
4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	29
Tanórák	30
Tanórán kívüli tevékenységek	30
5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	33
6. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	34
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	35
7.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők	35
7.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási problémákkal küzdő tanulók.....	38
7.3 Sajátos nevelési igényű tanulók	41
7.4 Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás	44
7.5 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	45
8. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	46
9. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	47
Közvetlen partnerek:	49

Közvetett partnereink.....	49
A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:	49
10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	50
10.1 Osztályozó vizsga	50
10.2 Pótló vizsga.....	50
10.3 Javító vizsga	51
10.4 Különbözeti vizsga.....	55
10.5 Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben való rögzítésének határideje.....	55
11. A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	56
11.1. Az 1. évfolyamba lépés feltételei	56
11.2. Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon	56
11.3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei	57
11.4 Vendégtanulói jogviszony létesítése és megszüntetése	57
A vendégtanulói jogviszony létesítésének esetei.....	57
A vendégtanulói jogviszony megszüntetése.....	59
12. Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	59
Az iskola helyi tanterve	60
13. A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői	60
15. A nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga	62
16. Kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszámai ..	62
17. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	63
A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	64
18. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai....	66
18.1 Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása	67
18.2 A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	67
19. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja	68
20. komplex intézményi mozgásprogram	68
21. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében a pedagógusválasztás szabályai	69
22. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, az értékelés diagnosztikus, szummatív és fejlesztő formái, továbbá a tanulók írásbeli és szóbeli beszámoltatásának formái	70

22.1	Ellenőrzés	70
22.2	Mérés	71
22.3	Az értékelés	72
22.3.1	A tanulók tudásának értékelése	73
22.3.2	Az írásbeli beszámoltatás formái	74
22.3.3	A szóbeli beszámoltatás formái, az értékelés módjai	74
22.3.4	A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai	75
22.3.5	Nevelési eredményvizsgálatok	76
22.3.6	Oktatási eredményvizsgálatok	77
23.	A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének elvei	77
23.1	Magatartás:	77
23.2	Szorgalom	78
24.	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	80
24.1.	Tanórák csoportbontásban	80
24.2.	Egyéb foglalkozásokra vonatkozó csoportbontás	80
26.	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	80
27.	Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	81
28.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	88
29.	Egész napos iskolai program.....	89
30.	Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	91
	Szóbeli és írásbeli házi feladatok adásának elvei:	91
31.	A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	92
32.	A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	93
32.1.	A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek	93
32.1.1.	Jogi meghatározottság	93
32.1.2.	A fogyasztóvédelmi oktatás célja	93
32.1.3.	A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban	94
32.1.4.	A fogyasztóvédelem módszertani elemei	94
33.1.	A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek	95
33.1.1.	A bűnmegelőzés tartalmi elemek	95

33. 1. 2. A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei	95
34. A pedagógiai program mellékleteinek és függelékeinek rendje.....	96
34. 1. A pedagógiai program függelékei	96
35. Legitimációs záradék	96
35.1 Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai	96
35.2 A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék	96
35. 3. Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat	97
2. sz. függelék: A pedagógiai program jogszabályi háttere.....	98

A Pedagógiai Program hatálybalépése

A PP ..... év ..... hó ..... napján a nevelőtestület általi elfogadásával lép hatályba, és visszavonásig érvényes. A felülvizsgált Pedagógiai Program hatálybalépésével egyidejűleg érvényét veszti a ..... év ..... hó ..... napján készített (előző) PP.

A Pedagógiai Program felülvizsgálata

A PP felülvizsgálatára sor kerül jogszabályi előírás alapján, illetve jogszabályváltozás esetén, vagy ha módosítását kezdeményezi az intézmény nevelőtestülete, a diákönkormányzat, a szülői szervezet. A kezdeményezést és a javasolt módosítást az igazgatóhoz kell betérjeszteni. A PP módosítási eljárása megegyezik megalkotásának szabályaival.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

P.H.

.....

igazgató

Az iskola küldetésnyilatkozata

SZERESD A GYERMEKET, MINDEGYIKET EGYFORMÁN!

Az elmúlt időszakban az alábbiak alakították iskolánk arculatát:

- Kulturáltság a magatartásban és a kommunikációban, udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak, tulajdonának tiszteletben tartása.
- A mindennapi kapcsolatokban fegyelem, önfegyelem kialakítása.
- Az önismeretre, a saját személyiség kibontakoztatására vonatkozó igény kialakítása (kitartás, szorgalom, kreativitás, becsületesség).
- Törekvés a belső harmónia megteremtésére.
- Nyitottság a jól végzett munka örömére, az esztétikum befogadására.
- Magas szintű oktatás megőrzése.
- Kiemelkedő kompetenciamérési eredményeink.
- A tehetséges tanulók szaktárgyi versenyeredményei.
- Kimagasló sporteredményeink megőrzése.
- A folyamatos pedagógus továbbképzés.
- A diákönkormányzat, a szülői szervezet, tevékeny szerepe az iskolai élet alakításában.
- Az intézmény gondoskodik a pedagógusok, valamint a tanulók közötti folyamatos információcseréről és együttműködésről.

NEVELÉSI PROGRAM

1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

1.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Alapelvek

- tolerancia, türelem, egymás tisztelete, megbecsülése
- humanizmus, szeretet, elfogadás
- becsületesség, igazságosság, őszinteség, bizalom
- a természet tisztelete, védelme, környezetünk megóvása a jövő nemzedék számára
- önfegyelem, önismeret, példamutatás
- pontosság, igényesség és kitartás a munkában
- a tudás, a munka, az értékteremtés megbecsülése
- önállóság, szabadság, mások szabadságának tisztelete
- esztétikai, művészeti értékek, az egyetemes és nemzeti kultúra tisztelete
- derű, humor

Kiemelt területek:

- az idegen nyelv tanulása
- az informatika- számítástechnika
- a tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység
- a műveltséget alapozó tárgyak oktatása
- fokozott önállóságra nevelés a tanulás tervezésében
- tanulás iránti motiváció erősítése
- tanulásban akadályozottak segítése
- tanulási nehézségek leküzdésében való segítség
- a kiemelkedő képességű tanulók tehetségének kibontakoztatása
- művészeti nevelés

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai értékei (hagyományai, története)

Iskolánk története A 17. század közepén a megye török által meg nem szállt nyugati területein is működött jó néhány iskola. 1669-ben a Canonica Visitatio (egyházlátogatási jegyzőkönyv) már Csesztregen is említ tanítót. Ettől kezdve római katolikus iskola folyamatosan működött községünkben egy ideig kettő, majd három tanítóval. Az iskola 1948-ig – az államosításig – egyházi kézben volt. Az első iskolaépület 1881-ben épült, a második 1913-ban. Ez az épület ma a Kerkai Jenő Emlékház. 1963-ban ment végbe az iskolatörténet talán egyik legtöbbet vitatott kérdése a körzetesítés. Ebben az évben Csesztreg volt a környék legnépesebb községe 1176 lakosával. A falu vezetőinek sikerült elérniük, hogy új iskolát építhessenek. Az új, öt osztálytermes iskola 1963-ban készült el és ettől kezdve a felső tagozaton már osztott osztályokban folyt a tanítás. Miután felépült Csesztregen az új iskola, megszűnt a felső tagozat Nemesnépen, Kerkafalván és Alsószenterzsébeten. A körzetesítés során megnőtt tanulólétszám több szaktanár munkáját kívánta meg. 1961-től dolgozók iskolája is működött az intézményben. Az 1972-73 évben az eddig önállóan működő szentgyörgyvölgyi iskola igazgatásilag a csesztregi iskolához került, és felső tagozatát bevitték a központi iskolába. Ebben az évben készült el az új szárny négy tanteremmel. Az 1981/82-es tanévben elkészült az új vizesblokk. Elkészült a 200 m-es futópálya, két új röplabdapálya épült, és hozzákezdtek a tenispálya kialakításához. 1986 ismét jelentős éve az iskolának: elkezdődött a tornaterem építése. 1991-től az iskola arculata modernizálódott: az igények kielégítéséhez tanórán kívüli, komplex szakkörök is szerveződtek és szerveződnek azóta is folyamatosan: számítástechnikai, képzőművészeti, színjátszó, énekkar, német- és angol nyelvi. Ugyancsak valamennyi osztályban megkezdődött a katolikus, illetve református hitelvek oktatása az egyházak szervezésében. Bevezetésre került a mindennapos testnevelés, elindult a számítástechnika oktatása korszerű gépparkkal. 1993-ban adták át az új ebédlőt. Kiemelkedő jelentőségű esemény volt 1999-ben a 300 éves fennállását ünneplő iskola névadása. Falunk híres szülöttje nevét vette fel iskolánk, Kerkai Jenő páterét, a magyarországi Kalot-mozgalom megalapítójáét. Ebben az évben jelentettük meg az iskolatörténeti kiadványunkat. Intézményünk bővült egy multimédia laborral, modernizálódott a Sulinet tudásbázissal. 2000-től ingyenes lett az internet hozzáférés. Elindítottuk a Kerkai-napok programsorozatát, ami a mai napig hagyományunk. 2011-2012-es tanévben került sor 200 milliós pályázati pénzből az iskola teljes külső és belső felújítására. Azóta Zala megye egyik legkorszerűbb iskolájában tanulhatnak a térség diákjai. 2014-ben újította fel a helyi önkormányzat az ebédlőt és a konyhát a kor igényeinek megfelelő korszerű berendezésekkel. Kezdetben Csesztreg, Nemesnép, Alsószenterzsébet, Felsőszenterzsébet, Kerkafalva, Kerkakutas, Magyarföld, Ramocsa községek tartoztak az iskola beiskolázási körzetébe. 2007-től Márokföld és Szentgyörgyvölgy községek csatlakoztak hozzá. 2014-2015-ös tanévtől beiskolázási körzetünk Pórszombat, Szilvagy, Baglad, 2023-24-es tanévtől Lendvajakabfa, Resznek, a 2024-25-ös tanévtől Zalabaksa tanulóival bővült. Nagyon sok tanuló jár az intézményünkbe a beiskolázási körzeten kívülről is. Iskolánk Kerkai páter négy jelszavát saját hitvallásának is tartja:

Krisztusibb embert!

Önérzetes magyart!

Műveltebb falut!

Életerős népet!

Iskolai hagyományainkat is ezen elvekre és történelmi értékekre építjük:

- Tanévnyitó ünnepély
- Az aradi vértanúk **emléknapja** (október 6.) – megemlékezés a DÖK által a Sulisoké falújságra készített emlékfalnál
- **Az 1956-os forradalom és szabadságharc ünnepe** (október 23.) - emléktúra-akadályverseny
- Kerkai-hét (nov. eleje) Szövegértési, sport, honismereti, népdaléneklésverseny. Szentmisén való részvétel. Túra és megemlékezés Kerkai Jenő szobránál
- Mikulás-nap – Mikulás-kupa – sportdélután
- Lucázás – 5. osztályos tanulók szereplése az iskolában és a faluban
- Adventi készülődés (hétfőnkénti gyertyagyújtás és műsor)
- Karácsonyi műsor
- Karneváli műsor
- A kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai emléknapja (február 25.) - közös iskolai megemlékezés
- **Az 1848-as forradalom és szabadságharc ünnepe** (március 15.) műsor és koszorúzás
- A holokauszt áldozatai **emléknapja** (április 16.) közös iskolai megemlékezés
- Anyák napjára készülés – ajándékkal, versekkel
- Művészetek a Kerkaiban
- A Nemzeti Összetartozás Napja (június 4.) közös iskolai megemlékezés
- Diáknap – túra, akadályverseny, sportprogramok
- Országjáró kirándulás
- Évzáró ünnepély és ballagás

1.3 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Iskolánk céljai a tanulók sikeres nevelés-oktatása érdekében:

- Mindazon kommunikációs képességek kialakítása, amelyek segítségével tanulóink tudásukat önmaguk és mások számára hasznosítani tudják. Képesé kell tenni a tanulókat a valóság sokoldalú és tárgyilagos megismerésére, a kor színvonalán álló ismeretek elsajátítására és alkalmazására, a technikai eredmények birtokba vételére.
- Az iskolásokból tanult és tanuló, művelt és művelődő felnőttek váljanak.
  - A tanulókat megtanítani eredményesen tanulni.
  - Alakuljon ki az önművelés képességének igénye.
  - Az anyanyelv minél teljesebb értékű ismerete.
  - Az egész életen át tartó tanulás igénye.
- A tanulókból az értékeket vállaló, erkölcsi tartással bíró, kulturált magatartású felnőttek váljanak.

- Alakuljon ki bennük a tudás becsülete, illetve a fizikai munka tisztelete, saját és társaik munkájának, eredményeinek megbecsülése.
  - Fejlett legyen kötelesség - és feladattudatuk, felkészülten érkezzenek a tanórákra.
  - Sajátítsák el a kulturált magatartás, a belső fegyelem alapszabályait.
  - A másik ember személyiségének elfogadására, társaival szembeni szolidáris, és toleráns viselkedésre, az emberi jogok tiszteletben tartására nevelés.
- Az iskola a lehetőségek függvényében kívánja biztosítani a gyerekek számára a képességüknek, érdeklődésüknek megfelelő programokat, tevékenységi formákat, érzelmi és értelmi fejlődésüket.
  - Olyan tudással és kompetenciákkal rendelkező tanulók nevelése, akik képessé válnak az általános iskola befejezése után az általuk választott iskola követelményeinek megfelelni.
  - Neveljük olyan felnőtté a tanulókat, akik képesek megfelelni a mai társadalom kihívásainak, eligazodni korunk problémái között. A demokrácia szabályait megtapasztalva tevékeny állampolgárokká váljanak.
  - A XXI. századnak megfelelő korszerű természettudományos ismeretek oktatása. Olyan emberre, művészetekre, a természetre, a tudományokra, technikára vonatkozó ismeretek átadása, amelyek megalapozzák a tanulók műveltségét, formálják világszemléletüket és világméretű képüket, és segítik eligazodásukat a szűkebb és tágabb környezetükben.
  - Felkelteni a tanulóknak a környezet iránti érzékenységet. Olyan attitűdök kialakítása, melyek az élő és élettelen környezet megóvására, védelmére ösztönöznek, erősítik a lakóhelyhez való kötődést. Tevékenyen kapcsolódjanak be a tágabb környezet és közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe.
  - Az egészséges életmód feltételeinek biztosítása mellett alakuljon ki a tanulóknak az egészséges életmód igénye és képessége.
    - Ebben a körben ki kell alakítani azokat a pozitív beállítódásokat, magatartásokat és szokásokat, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják.
    - A célok megvalósítását segíti a helyi tantervbe illesztett mindennapos testnevelés, közlekedési ismeretek, drogprogram.
    - Az úszásoktatás.
    - A családi életre való felkészítésben a szexuális kultúra és magatartás kérdéseit is megismertetjük.
    - A természet szeretete, a turisztika váljon hasznos szükségletté.
    - Fizikai edzettség növelése.
    - Az egészséges életmódhoz szükséges műveltség, mozgásismeret és élmény biztosítása, az egészséges táplálkozási szokások kialakítása.
  - A diákok készüljenek választott pályájukra.
    - A tanulókkal megszerettetni a munkát.
    - Kellő alaposággal ismerkedjenek meg a választható szakmák, népi mesterségek alapjaival.

- A tanulók rendelkezzenek alapfokú számítástechnikai ismeretekkel.
- Gyermekközpontú légkörben éljenek, büszkék legyenek iskolájuk hagyományaira, erősödjön szűkebb és tágabb hazájuk iránti táplált azonosságtudatuk.
  - Ebben a körben kiemelkedik a jelképek ismerete, tisztelete.
  - Az iskoláról, a szülőföldről a tantervben foglalt tudás elsajátítása.
  - Segítjük színes, változatos tanórán kívüli programokkal a hagyományok ápolását, őrzését.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása.
- Újszerű tanulászervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Digitális írástudás elterjesztése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.
- A tehetség kibontakozásának a segítése, a differenciálással történő fejlesztés, és a hátránykompenzálás az iskolai élet minden területén Az intézmény az esélyegyenlőség elve szerint saját keretein belül lehetőséget teremt a sajátos nevelési igényű tanulók számára is.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre.
- Az idegen nyelvi kommunikáció fejlesztése az adott életszakaszra kidolgozott tanterv szerint. Tartalomalapú nyelvoktatás.
- Az infokommunikációs technológia alkalmazásának folyamatos fejlesztése /internet, e-tananyagok, digitális projektmunkák/.
- A diákok morális és esztétikai szemléletének alakítása, kognitív és kommunikációs képességeinek, az értékes tudás és az értékes alkotások iránti igényének megalapozása.
- Az öko-tudatos magatartásformák kialakítása a tanulóban.
- Megalapozott, érvényes és személyes értékrendet alakítson ki, illetve azt segítse elő.
- Az érzelmi intelligencia fejlesztése (siker és kudarckezelés).
- Az önálló, felelős állásfoglalás, cselekvés alapjait és az életkornak, fejlettségi foknak, saját személyiségjegyeknek megfelelő készségeit kimunkálja.
- Magas színvonalú és sokrétű ismeretközléssel és hatékony szakmai munkával fejlessze a tanulók önálló problémamegoldó, gondolkodó képességét, készségét és a kreativitást.
- A Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program kiterjesztéséről szóló 1050/2024. (III.7.) Korm. határozat értelmében az intézmény 7-8. évfolyamos tanulói a Zalaegerszegi Tankerületi Központ által koordinált programban részt vesznek.

1.4 Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, eszközei, eljárásai

Iskolánk nevelési feladata a tanulók személyiségének formálása, esélyeinek növelése, kibontakozásuk támogatása.

Kiemelt feladataink:

- A tanulás motivációjának erősítésével, a helyes tanulási módszerek megalapozásával az önálló ismeretszerzés, az állandó önművelés, a művelődés, a tudás igényének, készségének és képességének kialakítása.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása és gyakoroltatása, az értő olvasás fejlesztése, az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása, a gondolkodási kultúra és a lényegkiemelő képesség fejlesztése, és az összefüggések megláttatása.
- A tanulók műveltségének fejlesztése, világszemléletének formálása, hogy képesek legyenek eligazodni a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság területén.
- A környezeti értékeket tisztelő, azokat megóvni kész magatartás kialakítása. Kapcsolódjanak be közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.
- A magyaros, szabatos, kulturált beszédstílus megvalósítása, a kifejezőkészség fejlesztése, a szakszókincs elsajátíttatása és helyes alkalmazása.
- A nemzettudat, nemzeti önismeret megalapozása. Azon ismeretek elsajátíttatása, amelyek az otthon, a lakóhely, a haza, a magyar nép és a hazánkban élő nemzetiségek megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek. A nemzeti és a helyi iskolai hagyományok ápolása, cselekvő közreműködés a hagyományápolásban.
- A tanulók toleráns magatartásának, kulturált viselkedésmódjának és vitakészségének megalapozása.
- Megtanítani a tanulókat a tudás megszerzésének és hasznosításának képességére. Valamennyi tanulónk legyen tagja az iskolai könyvtárnak, aktív olvasóként használják is. Ismerjék fel, hogy az ismeretek megszerzésében a könyvtárnak és az informatikai bázisnak jelentős szerepe van.
- A tanulók személyiségének fejlesztése, hogy a társadalomban érezhető negatív hatásokat ellensúlyozni tudják.
- A személyi higiénia javulása, tisztálkodás, felszerelések tisztasága (ruházat, tankönyv). Az iskola berendezéseinek óvása.
- Valamennyi tanuló éljen a mindennapi testedzés lehetőségeivel.
- A tanulók felkészülten jöjjenek iskolába, a kitartás, pontosság, tudatosság jellemezze őket.
- Programfelhasználói szinten rendelkezzenek számítástechnikai ismeretekkel.

- Valamennyi tanulóknak ismerje meg továbbtanulási lehetőségeiket, éljen a középfokú intézmények (nyílt nap) adta lehetőségeivel s találja meg a neki legmegfelelőbb középiskolát.
- Szegregációmentes, együttnevelési környezet kialakítása (inkluzivitás).
- Az iskolarendszerben meglévő szelektív hatások mérséklése, az egyenlő hozzáférés és esélyegyenlőség biztosítása.
- Elő kell segíteni az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, iskolaújság stb.
- A tanulók problémamegoldó gondolkodásának, az összefüggések felismerésének fejlesztése osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során. A tanulók igényének kialakítása az egyéni ismeretszerzésre.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal az egyéni képességek kibontakozásának támogatása. A munkafolyamatok megszervezése során a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vétele, egyéni, hatékony tanulási módszerek kifejlesztése.
- A személyes meggyőződés és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítésének elősegítése személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségek létrehozása, ahol a tanuló a közösségekben való élet során fejleszti önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Azon hátrányoknak a csökkentésére való törekvés, amelyek a tanulók szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak
- A lassúbb ütemben fejlődő, lemaradó tanulók beillesztése – lehetőség szerint – korosztályuknak megfelelő tanulócsoporthoz integrációjuk elősegítése révén.

A célok megvalósulását lehetővé tevő tevékenységek:

- Kompetencia alapú oktatás kiterjesztése
- Élet közeli tanulási környezet kialakítása
- Délutáni tevékenységek (napközi, szakkör, differenciált foglalkozások, tehetséggondozás, osztályprogramok)
- A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűségekre törekvés tevékenységrendszerének biztosítása
- Kulturális és művészeti foglalkozások (drámajáték, kézműves foglalkozás, hangszeres zeneoktatás)
- Közösségi rendezvények (iskolai és falusi programok)
- A játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása

Az erkölcsi nevelés

- A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása.
- Közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.
- Készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira.
- Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására.
- Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.
- A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is.
- Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége.
- Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját.
- Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- A társadalmi együttélés szabályainak megismertetése és betartatása. Az emberi jogok tiszteletben tartása.
- Aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek (egyenlő bánásmód, konfliktuskezelés, segítségnyújtás, együttműködés) és beállítódások (felelősség, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) kialakítása.
- Az iskola mindennapi életében gyakorolják a diák-önkormányzati jogokat.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- Az önmaguk megismerését segítő környezet, az önkontroll, az önfejlesztés igényének, az alapvető erkölcsi, etikai normák iránti fogékonyság kialakítása.
- Saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk iránti felelősségteljes magatartás kialakítása. Ismerjék fel, hogy fejlődésük, sorsuk alakítása az ő kompetenciájuk is.
- Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.
- A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

- A harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése.
- Felkészítés a családi életre, segítségnyújtás a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismeretközvetítés a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.
- A szexuális kultúra kérdéseinek megvitatása a védőnő bevonásával.

A testi és lelki egészségre nevelés

Minden iskolai tevékenység szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.

- Tudatosítani a tanulóknak, hogy az egészség érték, melyet az egyénnek és a közösségnek egyaránt óvni és védeni kell.
- Egészségfejlesztéssel, fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása.
- Olyan pozitív beállítódások, magatartások, szokások kialakítása, amelyek a gyerekek egészségi állapotát javítják.
- Az egészség megőrzéséhez, a betegségek, balesetek, sérülések elkerüléséhez szükséges ismeretek közvetítése.
- A beteg és fogyatékos embertársakat elfogadó, humánus, segítőkész magatartás kialakítása.

- Felvilágosítani a tanulókat az egészséget károsító, a káros függőségekhez vezető szokásokról (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, egészségtelen táplálkozás) és azok emberi szervezetre gyakorolt hatásairól.
- Megismertetni a tanulókkal a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget, veszélyeztető tényezőit.
- Felkészíteni a tanulókat a biztonságos gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, a balesetek elkerülésének módjaira.
- Veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzése, kezelése.
- A veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére és használatuk legfontosabb szabályainak betartására megtanítani a tanulókat.
- Elsajátíttatni a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással kapcsolatos ismereteket.
- Tanítsuk meg a krízishelyzetbe jutottaknak való segítségnyújtás módját.
- A helyes táplálkozás- és mozgáskultúra, a kulturált étkezés és higiéniai szokások szabályainak tudatosítása és betartatása.
- A helyes napirend szerinti életrend kialakulásának segítése.
- Szexuális kultúrájuk kialakítása, felkészíteni őket a felelősségteljes párkapcsolatra.
- Rendszeres mozgás, testedzés, sport iránti igény felkeltése, a fizikai, értelmi és akarati tulajdonságok (erő, ügyesség, gyorsaság, mozgáskészség, állóképesség, önfegyelem, kitartás, cselekvésbiztonság) fejlesztése.
- Megtanítani a tanulókat - a játékszabályok megtartásával - felszabadultan játszani, és helyes magatartással kezelni a siker- és kudarcélményeket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- Megtanítani a tanulókat, a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységre.
- Segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.
- A segítő magatartás (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás) megtanítása, amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

- Olyan magatartás és életvitel kialakítása, amellyel elősegítjük az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését. Az ehhez szükséges természetközpontú szemlélet, jártasságok, készségek, pozitív attitűdök kialakítása.
- Különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományos gondolkodásának fejlesztésére.

- A környezet természeti és ember alkotta értékeinek megóvására, a természet szeretetére, védelmére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelezettségek vállalására és a jogok gyakorlására való nevelés.
- A környezeti problémák (légszennyezés, vízszennyezés, hulladék-felhalmozódás, környezeti válságjelenségek stb.) és a környezeti konfliktusok kezeléséhez szükséges ismeretek elsajátíttatása, együttműködés a probléma megoldása érdekében.
- Környezettudatos magatartás kialakítása egyéni és közösségi szinten, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalom fenntartható fejlődését.
- Tudatosítani a tanulóknak, hogy vállaljanak felelősséget az egyéni és a közös tetteikért.

Pályaorientáció

- Átfogó kép nyújtása a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételek, tevékenységek biztosítása, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé váljanak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.
- Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.
- Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát.
- Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát.
- A pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítása.
- A fenntarthatóság fogalmának ismerete.
- Tudatos fogyasztói magatartás.

Médiatudatosságra nevelés

- Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos média nyelvét.
- A tanulók ismerkedjenek meg a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

- Az önálló tanulás képességének fejlesztése, a tanulás iránti motiváció erősítése.
- A hatékony tanulás módszereinek és technikájának elsajátíttatása és gyakoroltatása:
  - az alapkészségek kialakítása
  - az előzetes tudás és tapasztalat megerősítése
  - az egyénre szabott tanulási módszerek
  - a csoportos tanulási módszerek
  - a kooperatív csoportmunka
  - a célszerű rögzítési módszerek kialakítása
  - az önművelés igényének és szokásainak kibontakoztatása
  - az élethosszig tartó tanulás eszközeinek megismertetése
  - az önellenőrző képesség fejlesztése
  - a folyamatos ismétlés fontosságának tudatosítása.
- A tanulók képességeinek fejlesztése, figyelembe véve az életkori és az egyéni jellemzőket.
- A gondolkodási képesség fejlesztése
  - rendszerezés
  - kísérleti tapasztalás és kombináció
  - következtetés és problémamegoldás
  - analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és a konkretizálás
  - gyakorlati alkalmazás
  - kreatív és kritikai gondolkodás
  - döntési képesség, alternatívák végiggondolása, variációk sokoldalú alkalmazása, kockázatvállalás, értékelés, érvelés, lehetőségek kiválasztása.
- A könyvtári ismeretszerzési technikák elsajátíttatása- nyomtatott és elektronikus dokumentumok használata- az önálló ismeretszerzés érdekében.
- Az adatgyűjtés, témafeldolgozás, forrásfelhasználás és az Interneten való keresés elsajátítása.
- A rendszerezett tudás megszerzésének és átadásának képességét kell fejleszteni. Rendelkezzenek olyan tudással, amelyet új helyzetben is alkalmazni tudnak.

Kommunikációs kompetenciák:**1. Anyanyelvi kompetencia**

Az anyanyelv tudatos és igényes használatára nevelés. Az anyanyelvi nevelés alapvető feladata az értelmes, kifejező beszéd, az olvasás és írás igényes használatának, az ehhez szükséges képességeknek a fejlesztése. Az alsó tagozatban a fejlesztés kiemelt területei között szerepel az elemi műveltségbeli alapok feltételrendszerének megteremtése: a biztonságos szó- és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával. A felső tagozaton az önálló szövegfeldolgozás, szövegértés erősítése valamennyi tantárgy keretén belül kapjon kiemelt szerepet.

- A szóbeli kifejezőképesség fejlesztése, a szókincs bővítése, a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete.
- A tanulók ösztönös nyelvhasználatának tudatossá tétele, hogy minden beszédhelyzetben bátran és stílusosan használják anyanyelvüket.
- A kommunikációs kultúra fejlesztése. A kommunikációs és metakommunikációs eszközök megismertetése és gyakoroltatása magán- és közéleti kommunikációs helyzetekben.
- A kulturált véleményalkotás és szándéknyilvánítás képességének kialakítása. A társas beszédkapcsolatok alapvető szabályainak elsajátítása, folyamatos alkalmaztatása a tanulók mindennapi nyelvhasználatában.
- Az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása, hogy tudjanak különböző típusú szövegből információkat gyűjteni és feldolgozni.
- A segédeszközök megfelelő használatának megtanítása. (könyvtárhasználat, digitális technika, média, stb.)
- A tanulók kíváncsiságának és esztétikai érzékének fejlesztése.

2. Idegen nyelvi kompetencia

A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret (KER) szerinti az A1 szintet 6. évfolyam végére, az A2 nyelvi szintet 8. évfolyam végére kell elérni az első idegen nyelv terén, melyre az idegen nyelv belépésének első évfolyamától kezdve tudatosan és szisztematikusan kondicionálni kell a tanulókat.

- A nyelvek kulturális vonatkozásainak megismertetése, a kulturális sokféleség tiszteletben tartása.
- Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges kompetenciák kialakítása (beszélgetések kezdeményezése, megfelelő szókincs, funkcionális nyelvtan, nyelvi stílusok ismerete, szóbeli interakciók főbb típusainak ismerete, az idegen nyelv nyelvtani rendszerének ismerete, kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, (etnikai másság elfogadása), szövegolvasás,- értés és –alkotás).
- Tudatosítani a tanulóknál, hogy az egész életén át tartó tanulás fontos részét képezi az idegen nyelv elsajátítása, mely később további szakmai kompetenciák elsajátításának eszközéül szolgál.

Matematikai gondolkodási kompetencia

- Alsó tagozaton az elemi számolási készség elsajátítása és a logikus gondolkodás fejlesztése folyik, sok szemléltetéssel, gyakorlati példákkal.
- A felső tagozaton az 5-6. osztályban még nagyobb szerepet kap a szemléltetés, a matematikai fogalmak kialakítása és az elvonatkoztatási készségek fejlesztése a legtöbb gyermeknél csak 7-8. osztályban válik lehetővé.
- A matematika és a magyar nyelvi készségek fejlesztése nem csak a matematika és a magyaróra feladata. Ennek a két alapkompeticiónak a fejlesztésére minden tanítási helyzetben és tanítási órán valamint szabadidőben adódik lehetőség.
- Olyan képességek kialakítása, amelyeknek birtokában alkalmazni tudják ismereteiket a mindennapokban, otthon és a munkahelyeken.
- Tudjanak érvelni, matematikai nyelven kommunikálni, és indokolni az eredményeket.
- Matematikai gondolkodáshoz kapcsolódó képességek kialakítása, matematikai modellek (képletek, struktúrák, grafikonok/táblázatok) alkalmazása.
- megfelelő segédeszközök használata
- az igazság tisztelete
- a dolgok logikus okának (kauzalitás) és érvényességének megkeresése
- mindennapokban használható tudás
- problémamegoldó készség
- lényeglátás
- kíváncsiság
- egyénileg, társsal és csoportban való munkálkodás
- kreativitásanalízis - szintézis
- matematikai fogalmak ismerete
- alapvető törvényszerűségek nyomon követése: az egyes elméleti modellek igazolása a mindennapi életből merített empirikus tapasztalatok útján
- összefüggések felismerése
- tudjon érvelni, követni és értékelni tudja az érvelése folyamatát
- meg tudja indokolni matematikai úton az eredményeket
- bizonyítások megértése
- matematikai eszköztudás szerepe a természettudományi és műszaki életpályára való szocializálás terén
- matematikai kommunikációs készség
- Természettudományos fogalmak, módszerek, technológiai folyamatok ismerete. Ezek alkalmazása az új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében.

- Ismerjék a tudományos és technológiai fejlődés saját magukra, családjukra, az egész Földre gyakorolt hatását.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- összefüggések felismerése és kifejezése
- lényeglátás
- fogalomalkotás
- esztétikai érzék
- kreativitás
- rendszerszemléletű gondolkodás az alkalmazhatóság praktikumának vonatkozásában
- logikai képességek
- rajzoló készség
- tervezés és kivitelezés
- kulturális sokszínűség megismerése, ismerete, a nemzetiségek és az nyelvi-vallási etnikumok szerepének értékelése, a másság elfogadása
- kíváncsiság
- környezettudatosság
- környezet- és természetvédelem
- egészséges életvitel
- nemzeti tudat megalapozása
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra
- az egyén legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során
- bepillantás a jelen főbb kutatási tevékenységeibe
- gyakorlatias módon tudja a tudását felhasználni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében
- legyen kritikus az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulásokkal szemben

Digitális kompetencia

- Megismertetni a tanulókat az információhordozó szerepével, szakmai nyelvezetével. Az elektronikus média hatásmechanizmusainak megértése, a médiumokban való eligazodás, információkeresés és a média szelektív használata.
- Az információs társadalom technológiáinak (IST) magabiztos és kritikus használata a tanulásban, a szabadidőben, az élet minden területén.
- Az IKT eszközök használatával kapcsolatos etikai elvek ismerete és betartása

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- eszközök megismerése, használata
- szövegszerkesztési ismeretek
- információkeresés és kezelés
- kritikai gondolkodás az innováció területén
- kreativitás
- munka világában való eligazodás
- élethosszig tartó tanulás

A tanulás kompetenciái

- A tanuló legyen képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást. Ez egyrészt új ismeretek megszerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- motiváció
- saját tanulási stratégia megismerése és alkalmazása
- önismeret
- önértékelés, illetve mások objektív értékelése
- figyelem
- segédeszközök használata

Személyes és társas kapcsolati kompetencia

- A tanulót képessé tenni a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételeinek elsajátítására, hogy hatékony és építő módon vegyen részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tudjon oldani.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- egészséges életvitel
- mentális egészség
- magatartási szabályok alkalmazása
- kommunikációs képesség
- empátia
- problémamegoldó képesség
- európai tudat
- a nemzeti öntudat helyes értelmezése, mely a más népekkel, elsősorban a vallási-nyelvi etnikumokkal, nemzetiségekkel is toleráns és tárgyilagos megítélésen alapuló magatartást magába foglalja

- stressz és frusztráció kezelése
- változások iránti fogékonyság
- együttműködés
- magabiztosság
- érdeklődés
- személyes előítéletek leküzdése
- kompromisszumra való törekvés

Munkavállalói, vállalkozói kompetencia

- A tanuló a mindennapi életben – így a munkahelyén is – meg tudja ismerni tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgzó lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készítsen és hajtsa végre.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

- az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek
- kihívások felismerése, értelmezése
- a gazdaság működésének átfogóbb megértése
- a pénz világában való tájékozódás
- a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete
- tervezés, szervezés, irányítás
- vezetés
- delegálás
- az elemzés
- a kommunikálás
- a tapasztalatok értékelése
- kockázatfelmérés és vállalás
- egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés

Kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság

- Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség fejlesztése. Helyi, nemzeti, európai és az egyetemes kulturális művészeti alkotások megismerése.
- Pozitív attitűdök kialakítása a művészeti kifejezés sokfélesége iránt, az esztétikai érzék fejlesztése. Saját munkáikban törekedjenek a kreatív önkifejezésre.

További releváns kompetenciatérületek

A fent felsorolt kulcskompetenciákon felül a következő nevelési területek fejlesztése áll pedagógiai munkánk középpontjában:

- 1.** Egészséges életmódra nevelés, testi, lelki egészség, mely a tanórai és az egyéb foglalkozások során az egészségnevelési és környezeti nevelési programmal koherensen jelenik meg a gyakorlatban a fizikailag aktív, egészségtudatos életvezetésre, a motoros képességek eszközeivel való személyiségfejlesztésre és a tehetséggondozásra épül, továbbá szervesen magába foglalja az egészségmegőrzést is.
- 2.** Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrálna.
- 3.** Társkapcsolatokkal kapcsolatos ismeretek elsajátíttatása.
- 4.** Tanulásirányítás – önálló tanulásra való nevelés.
- 5.** Szabadidő szervezése a környezeti nevelés követelmények figyelembe vételével.
- 6.** Aktív állampolgárságra nevelés (konfliktuskezelés, együttműködés képessége), melynek szerves része az egészséges nemzeti öntudatra szocializálás.
- 7.** Értékközpontú, beállítódások kialakítása (felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedésformák) elsősorban az etikai alapú megközelítésmód paradigmája.
- 8.** Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok diszkriminációjára.

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét – megkülönböztetett figyelemmel az SNI tanulókéra - széleskörűen fejlessze.

Fő feladatok:

- énkép és önismeret kialakítása
- hon- és népismeret
- Európai azonosságtudat-egyetemes kultúra
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés-oktatásban
- gazdasági nevelés
- önálló hatékony tanulásra nevelés
- környezeti nevelés
- testi és lelki egészség

- felkészítés a felnőtt lét szerepeire

Célkitűzéseink alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- Az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása
- Az önművelés igényének és szokásainak kibontakoztatása.
- Gondolkodási képesség fejlesztése.
- A hatékony tanulás módszereinek és technikájának elsajátítása.
- A rendszerezett tudás megszerzésének és átadásának képességét kell fejleszteni.

Az érzelmi nevelés területén elvégzendő feladatok, és tanulóinkkal szembeni elvárásaink:

- tolerancia a társak iránt
- segítőkészség kialakítása
- kötelesség és felelősségtudat kialakítása
- hatékony együttműködés a környezetével
- empátia, nagyfokú elfogadóképeség kialakítása

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- Alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink továbbá:

- (pl: akarat kérdések)

Kialakítandó személyiségjegyek:

- helyes önértékelés

3. A TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

3.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul. Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és étel-miszer-biztonság megvalósítása.

Az egészségfejlesztési feladatok megoldása során az iskola

- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíti a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést alakít ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Egészséges környezetet, iskolai egészségnevelést és iskolai egészségügyi szolgáltatást biztosít, ezekkel párhuzamosan együttműködik a helyi közösség szakembereivel és hasonló programjaival, valamint az iskola személyzetét célzó egészségfejlesztési programokkal.
- Kiemelt jelentőséget tulajdonít az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan nevelési gyakorlatot folytat, amely tekintetbe veszi a pedagógusok és a tanulók „jól-létét” és méltóságát, többféle lehetőséget teremt a siker eléréséhez, elismeri az erőfeszítést, a szándékot, támogatja az egyéni előrelépést.
- Törekszik arra, hogy segítse tanulóinak, az iskola személyzetének, a családoknak, valamint a helyi közösségek tagjainak egészségük megőrzését, együttműködik a helyi közösség vezetőivel, hogy utóbbiak megértsék, a közösség hogyan járulhat hozzá – vagy éppen hogyan hátráltathatja – az egészség fejlesztését.

Az iskolai egészségfejlesztésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést kapjanak és tudást szerezhessenek, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk ismerete
- egészségi állapotunk ismerete
- a mozgás fontossága

Az egészségfejlesztésben képzett pedagógusnak támaszkodnia kell az osztályfőnökök és az iskolai egészségügyi szolgálat szoros együttműködésére, a szaktanárok és a munkaközösség-vezető munkájára. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- igazgató vagy megbízottja;
- iskolaorvos, védőnő;
- diákönkormányzatot segítő pedagógus;
- gyermekvédelmi felelős;

- napközis csoportok vezetői.

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia- és testnevelésóra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg az óra részeként. Ezt a feladatot a védőnő látja el.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,
- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

- Szervezetten, tanterv részeként a 2. évfolyamtól a tanító illetve a szaktanár a védőnő által összeállított óravázlat segítségével folyamatosan sajátíttatja el.
- Önkéntes jelentkezés formájában, tanórán kívüli csoportfoglalkozáson, tanfolyamon való részvétellel.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában:

- Az egészség fogalma
- A környezet egészsége
- Az egészséget befolyásoló tényezők
- A jó egészségi állapot megőrzése
- A betegség fogalma
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata
- Balesetek, baleset-megelőzés
- A lelki egészség
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái: illem és etika, erkölcs
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés)
- A média egészséget meghatározó szerepe
- Fogyasztóvédelem
- Iskola-egészségügy igénybevétele

A teljes körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatásokban eredményez növekedését:

- A tanulási eredményesség javítása

- Az iskolai lemorzsolódás csökkenése
- A társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése
- A dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek megelőzése
- Bűnmegelőzés
- A társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal
- Az önismeret és önbizalom javulása
- Az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása

4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-
oktató munkájának alapvető feladata.

A közösségfejlesztés célja:

- Az iskola váljék a közösségi élet színterévé
- Önálló és öntevékeny tanulói közösségek alakuljanak
- Teremtődjenek pozitív normák és szokások a közösségben
- A diákok legyenek képesek:
  - tisztelni az alapvető emberi értékeket (becsület, tisztesség, megbízhatóság), és váljanak ezek a tulajdonságok személyiségük részévé
  - tudjanak együttműködni másokkal, azonosulni mások problémáival, segíteni azok megoldásában
  - törekedjenek barátságok, harmonikus emberi kapcsolatok kiépítésére és az egyéni és a közösségi érdekek harmóniájának megteremtésére

Feladatok a nevelőmunka eredményességéért:

- A tanulók ismerjék meg az intézmény közéleti fórumait, a demokratikus működés mechanizmusait.
- Vegyenek aktívan részt az iskolai élet megszervezésében, az iskola belső működésének megalkotásában, a szabályok betartásában.
- Tudatosan formálják közösségük értékrendjét.
- Ismerjék és teljesítsék kötelezettségeiket, gyakorolják jogaikat.
- Vállalják fel nyíltan véleményüket, legyenek képesek azok egyértelmű megfogalmazására.
- Tartsák be a kulturált viselkedés szabályait.

- Értékeljék reálisan önmagukat és másokat, legyenek képesek elfogadni az őket ért bírálatokat, és tudják viselkedésüket, véleményüket korrigálni.
- Vállaljanak közösségi megbízatásokat és végezzék el azokat felelősségteljesen.
- Tartsák be a közösségi élet alapvető normáit.
- Tudjanak harmonikus kapcsolatot kialakítani az őket körülvevő természeti és társadalmi környezettel.
- Tanúsítsanak nyitott, megértő, elfogadó magatartást az eltérő kultúrák, vallások, életmódok iránt, fogadják el a másságot.
- Törekedjenek a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti segítőkész magatartás kialakítására

Szervezeti keretek, tevékenységi formák

Tanórák

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a munkaerkölcs erősítésével.
- A tanulók kezdeményezéseinek, közvetlen tapasztalatszerzésének a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével).
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Változatos munkaformákkal az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének az erősítése (differenciált munka, kooperatív tanulásszervezés, projekt, kísérlet, verseny, egyéni munka).
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely közösségi példájával, egységes nevelési eljárásokkal, összehangolt követelményeivel az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja.

Tanórán kívüli tevékenységek

Hagyományőrző tevékenységek

- Az iskola névadójának, Kerkai Jenő emlékének az ápolása.
- Kerkai-napok megrendezése.
- Első osztályosok fogadása, köszöntése, tanévnyitó.
- Nemzeti, társadalmi, községi és iskolai ünnepek.
- Közös kirándulások.
- Gyermeknap.
- Ballagás, tanévzáró ünnepély.

Napközi otthon (délutáni foglalkozás)

A köznevelési törvénynek megfelelően egész napos iskola működik.

Tehetséggondozás és felzárkóztatás

Az egyéni képességek minél eredményesebb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását a képességekhez igazodó tanulásszervezéssel, fejlesztő foglalkozásokkal segítjük.

Foglalkozások

A Harmónia Alapfokú Művészetoktatási Intézmény szervezésében színjáték és kézműves tanszak működik. Ezenkívül nyelvi, sport tevékenység (pl.: angol, német, fociedzés, labdajáték- és atlétika szakkör, Természetbarát szakkör) áll a gyerekek rendelkezésére. A 2022-23-as tanévtől a Lenti Ádám Jenő AMI telephelyeként zeneiskolai oktatás hangszeres zene és szolfézsoktatás zajlik iskolánkban. A foglalkozások a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését, a hasznos, kulturált szabadidő eltöltését szolgálják. A foglalkozások indításáról a felmerülő igényeknek és az anyagi forrásoknak figyelembe vételével minden évben a tankerületi igazgató és az intézmény vezetője dönt. A foglalkozások vezetését iskolán kívüli szakember is elláthatja.

Énekkar

Feladata az iskola képviselete, így a különböző ünnepeken történő szereplés, kulturális hagyományaink ápolása.

Versenyek vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeken az iskolában, vagy iskolán kívül a tanulóink részt vesznek. A helyi versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a pedagógusok végzik.

Kirándulások

Az iskola nevelői, osztályfőnökök a nevelőmunka segítése céljából évente kirándulást szervezhetnek. (A kirándulásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségek a szülőket terhelik.)

Múzeum-, kiállítás-, színház- és hangverseny látogatás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a közösségi magatartásformák gyakorlását segítik a különféle közművelődési intézményekben tett látogatások. A felmerülő költségek a szülőket terhelik, lehetőség szerint pályázati forrásból, alapítványi támogatásból szervezzük.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését, művelődését a könyvtár segíti.

Hit-, és vallásoktatás

Az iskolában az egyház hittanórákat szervez és tart, beépítve a heti órarendbe. Az órákon való részvétel a család döntésén alapul. A hitoktatásban nem részesülő tanulók erkölcsstant tanulnak, a 2013-14-es tanévtől felmenő rendszerben az 1. és az 5. osztálytól kezdődően. Mindkét tárgy osztályozásra kerül.

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- Tanórák: szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák

- Egyéb foglalkozások: napközi, szakkörök, ökoiskolai programok, kirándulások, erdei iskolák, hittancsoportok, sportkörök
- Diák-önkormányzati munka

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladataink:

- A tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerőköls erősítésével.
- A tanulók, a közösség felkészítése az SNI tanulók integrált nevelésére. Az SNI tanulók beilleszkedésének segítése, és a másság elfogadása a tanulói közösségben.
- A tanulók kezdeményezéseinek, a közvetlen tapasztalatszerzésnek a támogatása.
- A közösségi cselekvések kialakítása, fejlesztése (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével), kooperatív együttműködésből adódó feladatok, elvárások.
- A tanulók önállóságának, öntevékenységének fejlesztése.
- Szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség.
- Különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny, projekt) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.
- Olyan pedagógus közösség kialakítása, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja.

Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- Nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére.
- Átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését.
- A sokoldalú és változatos foglalkozások (zene, tánc, képzőművészeti, kézműves, ökoiskola stb.) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.
- A séták, a kirándulások, erdei iskolák mélyítsék el a természetszeretetet és a környezet iránti felelősséget.
- A közösségben végzett munka, a közösség szabályainak megismerése erősítse az értékek iránti fogékonyságukat.
- Minden tevékenység vigye közelebb a tanulót a fenntarthatóság elméletének gyakorlati megvalósításához.

A diákönkormányzat közösségfejlesztő feladatai:

- Jelöljön ki olyan közös értékeken és érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sérti az egyéni érdekeket.

- Fejlessze a meglévő közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket.
- Törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére.
- Alakítsa ki a tanulóban a felelősségteljes közszereplés igényét, a demokratikus kommunikáció rutinját.

A pedagógus közösségfejlesztő feladatai a szabadidős tevékenység során:

- Építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, külső partnerekkel.
- Fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést.
- Segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítésével hatnak az egész személyiség fejlesztésére.
- Támogassa az integrációt, a befogadás képességét.

5. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

Tanárainkkal kapcsolatos általános elvárások, valamint tevékenységükkel kapcsolatos feladatok meghatározása jelentős eleme iskolánk nevelő-oktató arculata meghatározásának. Tevékenységünkkel jelentősen befolyásoljuk a tanulók személyiségfejlődését, önképzés iránti fogékonyságukat, az igényes munka iránti tiszteletüket, a tolerancia valós értékeit, a helyes viselkedésminták beépülését a fiatalok magatartásába.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott, az elmaradó és a helyettesített órák dokumentálása,
- különbözeti, osztályozóvizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, napközis csoportvezetői, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,

- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és tantermek rendben tartása,
- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Fontos követelmények:

- Minden tanár legyen tudatában annak, hogy elsősorban saját élete példájával nevel.
- Az iskolai élet egészére figyelve segítse a közösség tagjainak emberi kibontakozását.
- Személyi ügyekben a szeretetről és diszkrécióról se feledkezzen meg.

Az 1. és 5. osztály osztályfőnökét – a munkaközösség vezetővel konzultálva – az iskolaigazgató bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a pedagógiai alkalmasságot és a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

6. AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

A pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli tanítványait. Célzatosan összehangolja osztályukban a nevelési tényezőket, mindent megtesz azért, hogy osztálya jó közösséggé váljon, amelyben minden tanuló otthon van. Tanítványai családi háttérének és személyiségének alapos megismerésére törekedve az intézmény nevelési céljainak megfelelően, azokkal mélyen azonosulva, formálja személyiségüket, segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.

Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődését /szünetekben, kirándulásokon, iskolai rendezvényeken való részvételével/.

Az osztályfőnök

- alaposan ismeri tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe veszi,

- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványaival foglalkozó nevelő tanárokkal és a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, gyógytestnevelő, gyermekvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus, szociális segítővel),
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különös gondot fordít a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók segítésére,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart, családot látogat, az e-napló, és elektronikus ellenőrző útján rendszeresen informálja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat,
- saját hatáskörében - indokolt esetben - évi különálló három nap távollétet engedélyezhet osztálya tanulójának, igazolja a tanulók hiányzását,
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi, fogorvosi vizsgálatáról,
- osztálya tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására és büntetésére,
- részt vesz a munkaközösségek munkájában, javaslataival és észrevételeivel a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét,
- nevelő-oktató munkájához tanmenetet készít,
- az iskola pedagógiai programjának szellemében nevelési osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődésükre.

7. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

7.1 A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai teendők

Alapelveink:

- Olyan emberek nevelése a cél, akik egész életükön át, nyitottak a folyamatos tanulásra, információk szerzésére.
- A **tanulókkal** szemben az egyéni fejlődésnek megfelelő elvárásokat, és ezzel harmonizáló feladatokat szükséges megfogalmazni, biztosítani.

- A tanulókat alapvető, korszerű kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai, informatikai, természettudományi, társadalomtudományi, esztétikai, etikai) birtokába kell juttatni.

A gyerekek családi körülményeiből, születési adottságaiból eredő hátrányainak leküzdését, az esélyegyenlőség minél nagyobb mérvű megvalósítását sokféle szociális és pedagógiai feladat megoldásával kell segíteni.

Sokrétű információt kell szerezni a gyerekek fejlődését befolyásoló tényezőkről:

- a család lakás- és életkörülményeiről
- a szülők iskolai végzettségéről, művelődési igényeiről és lehetőségeikről
- az otthoni nevelés szubjektív és objektív körülményeiről
- a család és az iskola kapcsolatáról
- a gyerekek képességeiről, pedagógiai hatásokra való reagálásáról.

A hátrányos helyzet kezelésének szinterei:

- szabadidős tevékenységek,
- tanítási órák,
- napközis (délutáni) foglalkozások,
- felzárkóztató foglalkozások,
- fejlesztő foglalkozások,
- tehetséggondozás,
- szabadidős programok.

Alkalmazott módszerek:

- rendszeres kapcsolat a szülői házzal, hatékony gyermekismeret
- differenciált tanulásszervezés tanítás, fejlesztésre szoruló gyermek segítése
- megértő, elfogadó pedagógus magatartás, személyes példaadás
- befogadó környezet, több együttes élményfejlesztő hatásának kialakítása
- tájékoztatás az ifjúság-veszélyeztető tényezőkről és annak káros következményeiről (DADA, drogprevenációs program, felvilágosító előadások)
- egészség életmód iránti igény kialakítása
- tanácsadás szervezése a szülők és gyermekek számára
- életszervezési tanácsadás.

Sikerkritérium: A hátrányos helyzetet enyhítő tevékenységünk akkor sikeres, ha:

- minden hátrányos helyzetben lévő gyermek rendszeresen jár iskolába, ott jól érzi magát
- az óvodások megfelelő életkorban és fejlettségi szinten kerülnek beiskolázásra
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma
- nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma
- csökken az iskolai rendszerből a tankötelezettség előtt kikerülő hátrányos helyzetű tanulók száma
- szülei folyamatosan érdeklődnek gyermekük iskolai munkája iránt
- a rászoruló gyermekek rendszeresen részt vesznek felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon
- igénybe veszik az intézményi étkeztetést és a napközis szolgáltatást
- elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyek kipróbálásától
- az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladáskor alkalmazni tudják
- minimális az elhajlás veszélye a deviáns életútra
- igénye van kulturális programokra

A szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységi formákkal szolgáljuk

- képesség kibontakoztató és integrációs felkészítés szervezése
- tehetséggondozó programok szervezése
- napközis ellátás biztosítása,
- szülők, családok életvezetési gondjainak segítése
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása
- hozzájárulás tanulmányi kirándulásokhoz, táborozásokhoz, erdei iskolákhoz (anyagi lehetőségek függvényében)
- drog- és bűnmegelőzési program alkalmazása
- felvilágosító munka, a szociális hátrányok enyhítését segítő pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon.

A fenti hátrányok csökkentése,- ideális esetben- megszüntetése érdekében minden pedagógusnak, de **a nevelő-
oktató munkát segítő valamennyi dolgozónak feladata:**

- a család, a szülők meggyőzése, bevonása a nevelőmunkába. Ennek leghatékonyabb eszköze a rendszeres találkozás, beszélgetés, kapcsolatteremtés. Ennek érdekében évente több alkalommal szülői értekezleteket, fogadóórákat tartunk. Nyílt nap rendezésével az iskolát igyekszünk „nyitottá” tenni.

- a tanórai differenciált foglalkozásokon építeni kell a tanórán kívüli felzárkóztató és szabadidős tevékenységekre is
- valamennyi rászoruló igénybe vehesse a napközis ellátást, szervezett étkeztetésben részesüljön.
- A fenti tevékenység megszervezése valamennyi munkatársunk feladata, de kiemelt szerepe van az osztályfőnököknek, akik munkájukat a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal együttműködve végzik.

Szociális hátrányok anyagi kompenzálása

- Az önkormányzatok mindent megtesznek, hogy a szociális hátrányokat enyhítsék (étkezési támogatás, rendszeres nevelési segélyek). A szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatások alkalmával mi is tájékoztatjuk a szülőket.

7.2 Beilleszkedési, tanulási, magatartási problémákkal küzdő tanulók

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavar az elfogadott társadalmi normáktól való eltérő viselkedés, valamint a tanulási képességek zavara.

Fontos feladatunknak tartjuk időben felismerni és kiszűrni a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küzdő tanulókat. Ez a tevékenység csak akkor eredményes, ha ismerjük a tanulási és magatartási zavarok megnyilvánulásának leggyakoribb formáit.

Az iskolai nevelő-oktató munkában a tanuló beilleszkedési problémái, zavarai a tanuló eltérő magatartásában figyelhetők meg. A viselkedészavarok megnyilvánulása változatos: az enyhe szorongástól a súlyos neurotikus tünetekig, a csavargástól az erőszakos tettekig, az enyhébb kényszerektől a súlyos pszichotikus megnyilvánulásokig terjedhetnek ki.

Fel kell figyelnünk:

- az agresszív megnyilvánulásokra,
- a közönyre és a passzivitásra,
- az érzelem-szegény, apatikus magatartásra,
- a túlzott félelemre és szorongásra,
- a kifejezett féltékenységre, irigységre,
- a beszédzavarra,
- a hirtelen romló tanulmányi eredményre.

A problémák, a nem elfogadható viselkedés számbavétele után következik a viselkedési zavart kiváltó pszichológiai, szociális, esetleg biológiai okok feltárása, melynek során vizsgálandó, hogy az

- a családi környezet hatásaiból ered-e (pl. nevelési hibák, a szülők deviáns magatartása),
- a család és az iskola ellentétéből fakad-e,

- iskolai ártalmakra vezethető- e vissza (pl. túl magas követelmények, túl szigorú, autokratikus magatartás, gúny, megszegényítés, túlzottan engedékeny, irányítás nélküli nevelés stb.)
- esetleg a kedvezőtlen társas pozíciók (pl. peremhelyzet) következménye.

A tanulási zavar esetében fel kell figyelünk:

- a szórt figyelemre,
- az elmaradó tanulmányi eredményességre,
- a beazonosítható jegyekre, zavarokra.

A feltárt tanulási problémák összerendezése után vizsgálatot kell kezdeményezni, majd a vizsgálat eredménye értelmében a megnevezett szakember bevonásával biztosítani kell a szakszerű ellátást, valamint a többségi órákon való támogató nevelő-oktató attitűdöt.

Az iskola feladatai között az egyik legfontosabb a helyzet felismerése, jelzése, a megfelelő szakemberhez való irányítás, speciális csoportba való javasolás. Nagyon fontos az együttműködés a gyógypedagógusokkal, a pedagógiai szakszolgálatok szakembereivel és az egészségügyi intézményekkel.

A beilleszkedési, tanulási és magatartási zavarok enyhítését az alábbi pedagógiai tevékenységekkel kívánjuk elérni:

- fejlesztőpedagógus támogatásával egyéni fejlesztés, tanulmányi támogatás
- többségi órákon támogató légkör kialakításával,
- egyéb szakmai támogatással
- békéltető, konfliktusmegoldó stratégia alkalmazásával;
- a felnőttek és a serdülők közötti barátságos viszony kialakításával, amely lehetővé teszi, hogy a tanuló problémáival, érzelmi konfliktusaival, kritikus élethelyzeteiben bizalommal fordulhat tanítójához, tanáraihoz;
- személyes szeretetteljes bánásmód kialakításával;
- teljesíthető, reális követelmények támasztásával;
- a pozitív énkép kialakulásának támogatásával (dicsérettel, biztatással);
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartással;
- az egy osztályban tanító tanárok együttműködésével, egységes nevelési elvek alkalmazásával;
- az osztályközösség segítő erejének mozgósításával;
- a közös iskolai és iskolán kívüli programok során a peremhelyzetű tanulók bevonásával;
- következetes - a fegyelmi vétségek súlyával arányos büntetési rendszer kialakításával,
- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógussal való együttműködéssel;

- szükség esetén pszichológus, ill. más külső szakember segítségének igénybevételével.

Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal küszködő tanulók fejlesztését, mert a problematikus tanuló saját fejlődésének és közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Iskolánk feladata:

- A tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása.
- A fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal.
- A megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- A szülők segítése a családi, nevelési konfliktusok megoldásában.
- Szervezett kompenzációs programokban való részvétel iskolai szinten.

Ennek érdekében fejleszteni szükséges a tanuló önismeretét, önbizalmát, együttműködési, kapcsolatépítési képességét, szereplni tudását, konfliktuskezelői képességét.

Tevékenységek a tanulók felzárkóztatásához:

- Esélyegyenlőség biztosítása.
- Sokszínű tevékenységformák biztosítása:
- Egyénre szabott, differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák alkalmazása
- Projektmódszer
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés alkalmazása
- Napközi otthon, szakkorrepetálás biztosítása
- A pedagógiai munkát segítő szakemberekből álló team létrehozása – gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok elvégzésével megbízott pedagógus, családgondozó
- Viselkedés-, játékterápia
- Sport tevékenységek
- Kommunikáció fejlesztése
- Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközhasználattal.

Az elérendő cél:

- a tanulók felelősségtudatának,
- önfegyelmének,
- kezdeményezőkézségének,
- csoportmunkára való alkalmasságának

kialakítása.

7.3 Sajátos nevelési igényű tanulók

Iskolánk fogadja a sajátos nevelési igényű tanulókat, kiemelt feladatunknak tekintjük az iskola életébe való maradéktalan integrálásukat. A tanulók sajátos nevelési igényéből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális tevékenység. Speciális területe a részképesség zavar.

Ezek:

- *dyslexia, szóvakság (hiányzik az összetett szókép)*
- *dysgraphia, írásképtelenség*
- *dyscalculia, számolási nehézség*

Az iskola egyik legfontosabb feladata, ezek időbeni felismerése a tünetek alapján. Szükség esetén speciális képesítésű szakemberek segítségének igénybevétele. A sajátos nevelési igényű fogyatékkal élő tanulóink esetében a rájuk speciálisan kidolgozott tantervek figyelembe vételével végezzük az oktatást, értékelést.

Enyhébb esetekben egyéni fejlesztési terv alapján a gyermeket kiscsoportokban vagy egyénileg igyekszünk felzárkóztatni. Igyekszünk a gyermek teljesítési képességeihez igazítani, szükség esetén szelektálni a tananyagot. Szoros kapcsolatot tartunk fenn a gyermekekkel foglalkozó pedagógusokkal. Próbáljuk megkeresni azt a területet, ahol a gyermeket sikerélményhez tudjuk juttatni, önbizalmát növelni. A külső motivációs bázis szükséges a továbblépéshez.

A tanulás és az értékelés arányát figyelembe vesszük. Speciális esetekben segítünk megkeresni a szakemberrel (pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus) való kooperáció lehetőségeit.

A szülőkkal való kapcsolattartás milyenségét ezen esetekben kiemelten fontos területként kezeljük. Fontos a reális helyzetfelismerés és helyzetelemzés a terápia szempontjából.

A fejlesztést csak a szülői háttér együttműködésével tartjuk sikeresnek. Mivel a hátránykompenzáció szoros együttműködést feltételez a benne résztvevők (pedagógus, szakember, gyermek, szülő) részéről, az iskola kiemelt feladatként tekinti a kapcsolattartás milyenségét és mennyiségét. Az iskolánk kiemelt célként kezeli a lehetőségek bővítését a tanulói hátránykompenzációban. Ezek a tanulást segítő módszerek (pl. tanulás tanítása) és eszközök bővítése, alkalmazása, ez irányú pedagógusképzés, minőségjavítás mind tárgyi, mind személyi kérdésekben.

Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő tevékenységek:

- Tanulási technikák megmutatása, próbálgatása, gyakorlása.
- Állandóság, bizalom, megértés, segítőkészség, együttműködés, megerősítés, játékos jelleg biztosítása.
- Felzárkóztató, képességfejlesztő foglalkozások.
- Kiscsoportos, csoportos szervezeti formában, tanítók és szaktanárok irányításával.
- Hosszabb hiányzás miatti lemaradás pótlása.
- A hiányok egyéni- és kiscsoportos pótlása, esetleg újratanítás. A felzárkóztatásra szoruló gyerekeknek biztosítani a felzárkózás lehetőségét, valamint a követelményrendszernek való eredményes megfelelés lehetőségét.
- Alapkészségek fejlesztése, megerősítése (kompetenciafejlesztés).
- Önálló tanulásfejlesztés.

A megvalósítás keretei, eljárásai

Iskolán belüli keretek:

- Inkluzív /befogadó/ osztályok szervezése: az osztálytársak megfelelő viszonyulása, az átlagos gyermek tudjon jól segíteni.
- Differenciált tanulásirányítás, differenciált házi feladatok adása minden pedagógus részéről, differenciált értékelés.
- Rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások: ingergazdag környezet megteremtése, motiválás.
- Rugalmas időbeosztás a felzárkóztatás igényéhez igazodva.
- A tananyag életszerű tartalommal való megtöltése. Gyakorlatorientált ismeretek, életviteli technikák megismertetése.

A szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján:

- a törvény által biztosított heti óraszámában,
- egyéni fejlesztési terv alapján,
- egyéni vagy kiscsoportos szervezeti formában,
- a sajátos nevelési igény típusa szerint logopédus, gyógypedagógus, pszichológus, gyógytestnevelő szakember bevonása a fejlesztő tevékenységbe.

Iskolán kívüli keretek:

- Amennyiben szükséges, a tanulási kudarcnak kitett tanuló speciális szakemberekhez történő irányítása (nevelési tanácsadó).
- Egészségügyi rehabilitáció (szülői beleegyezéssel és segítséssel).

- Folyamatos kapcsolattartás az iskolaorvossal, szülővel.

Egyéb keretek:

- kollégák hozzáállása, pedagógus - továbbképzés,
- szakemberek felkérése,
- kapcsolat a pedagógiai szakszolgálattal,
- tankönyvek, segédanyagok körültekintő megválasztása,
- szükséges eszközökkel, felszerelésekkel, játékokkal felszerelt fejlesztő terem.
- más iskolákkal, kollégákkal szakmai tapasztalatsere

A fejlesztés hatékonysága, értékelése

- tesztek újrafelvétele,
- kontrollvizsgálatok a szakértői és rehabilitációs bizottságoknál,
- dokumentumelemzés, a tanuló produktumainak célirányos áttekintése (felmérések, napló, füzetek stb.),
- folyamatos megfigyelés,
- beszélgetés a gyerekekkel, szülővel, a fejlesztésben résztvevő szakemberekkel, a további feladatok megjelölése.

Sikerkritérium:

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programunk akkor sikeres, ha:

- a tanulási kudarcnak kitett tanulóink rendszeresen járnak iskolába,
- szüleik elfogadják azokat a módszereket, eljárásokat, amelyek gyermekeik tanulását sikeresebbé tehetik,
- a tanulók rendszeresen részt vesznek felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon,
- a tanulók a legkisebb eredménynek is örülnek s igényük a további fejlődés,
- az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladáskor alkalmazni tudják.

7.4 Tehetséges tanulók fejlesztése - tehetséggondozás

A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetséggondozás számunkra azt jelenti, hogy keressük a tanulóknak az adottságokat, amelyek alapján a legkönnyebben fejleszthetők, s amelyek kiművelése a legtöbb sikerhez juttatja őket. Ismernünk kell azokat a tulajdonságokat, amelyek a tehetségigéretre utalnak. Iskolánkban az egyéni képességek szerinti haladást a tanulócsoporthoz korszerű oktatás-technikai módszerek alkalmazásával biztosítjuk. A tehetséges tanulók tanulmányi versenyekre való felkészítése tanórán kívül, egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében történik.

Tanítási órán belüli lehetőségek

Minden pedagógus, de elsősorban **szaktanár és osztályfőnök feladata**, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt. Szoros együttműködést tétel fel a családdal, és minden, gyerekre ható iskolán kívüli tényezővel.

Iskolánkban kooperatív, projekt és differenciált tanulási módszerekkel, digitális eszközökkel folyik az oktatás. A tehetséges tanulók tanulmányi versenyekre való felkészítése tanórán kívül, egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében történik.

A tanulók tanórán kívüli fejlesztésének formáiról a mindenkori tárgyi- és személyi feltételek ismeretében a munkaközösségek vezetői és a diákönkormányzat javaslata alapján, az iskola vezetősége és a tankerületi igazgató dönt.

A tehetség és képességfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- differenciált foglalkozások szervezése,
- lehetőséget adunk beszámolóknak, kiselőadások tartására,
- házi bajnokságok, vetélkedők,
- felkészítés továbbtanulásra,
- személyes beszélgetések, a biztatás, jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek szakemberhez irányítása,
- egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulásszervezés,
- iskolán kívül rendezett versenyek, vetélkedők.

A tanórán kívüli programok

Foglalkozások:

A sportszakkörök, a mindennapos irányított sportfoglalkozások a testnevelésórákkal együtt biztosítják a tanulók mindennapi testedzését, egészséges életmódját. A tanulókat felkészítjük a különféle sportágakban megrendezendő iskolai és iskolán kívüli versenyekre. A Természetbarát szakkörön országos környezetismereti és biológia versenyekre való felkészítés is zajlik. A művészeti iskolák tevékenysége is a tehetséggondozást szolgálja.

A foglalkozások a tanulók egyéni képességeinek a fejlesztését, a hasznos, kulturált szabadidő eltöltését is szolgálják.

Könyvtári órák adta lehetőségek

A könyvtár nagyban segíti a tanulók egyéni tudásának, ismeretének gyarapodását, az olvasóvá nevelést.

Egyéb tevékenységek

- tanulmányi versenyekre, vetélkedőkre, bemutatókra való felkészülés és részvétel
- tanulmányi kirándulások, osztályprogramok
- múzeumlátogatás, kiállítások megtekintése, színházlátogatások
- ünnepi műsorok elkészítése, előadása
- pályázatok készítése
- levelezős játékok
- rendhagyó órák
- vetélkedők
- bemutatók, projektek
- gyűjtő munkák.

7.5 A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A tanulók sajátos nevelési igényéből eredő hátrányokat az iskolának kompenzálnia kell.

Alapfeladataink:

- A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos tanulás-szervezési eljárások alkalmazása:
- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

- bizonyos területeken tehetséges SNI-tanulók célirányos fejlesztése.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- Differenciált tanórai munka
- Tehetséggondozó programok
- Felkészítés versenyekre, pályázatokon való részvételre
- Felkészítés középiskolai tanulmányokra
- Személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése.
- Versenyeztetés (tantárgyakhoz köthető versenyek, sport, művészeti versenyek)

A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg.

8. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

A jogszabályok szerint bizonyos döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanulók döntési joga a diák-önkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejthessék véleményüket a házirend, a szervezeti és működési szabályzat, valamint a pedagógiai program elkészítésekor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzatot segítő tanár közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A dokumentumok tanulói véleményezése a diákönkormányzat hatásköre az annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Ugyanakkor lehetőséget kívánunk biztosítani arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. A diákönkormányzat bevonásával biztosítjuk az iskola tanulóközössége számára azt a lehetőséget is, hogy a tanulók számára fontos döntéseket megelőzően – a diákönkormányzatot segítő pedagógus előzetes kérése alapján – részt vehetnek a nevelőtestületnek azokon az értekezletein, amelyeken az iskola munkájának értékelése történik.

9. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A gyermek nevelése a család és az iskola közös felelőssége. A nevelés alapvető színtere a család. Nem kívánjuk csorbítani a szülők jogait, de nem is vállalhatjuk át alapvető kötelességeiket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógusközösség koordinált, aktív együttműködése. Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden tanuló szociális helyzetéről a gyermekvédelmi felelősön keresztül.

Az együttműködés:

Célja: Az eredményes nevelő–oktató munka fontos feltétele a szülőkkel való kapcsolattartás. Partnerként kezelésük az iskola életéről, gyermekükről történő széleskörű tájékoztatásuk együttműködési készségük záloga. Fontos, hogy elvárásaikat, javaslataikat, kéréseiket és véleményüket közölni tudják. Érezniük kell, hogy érdekeink közösek. A jó együttműködés feltétele, hogy a szülő bizalommal fordulhasson felénk. Az intézmény pedagógiai programját, alapdokumentumait, a szülők és érdeklődők az igazgatói irodában bármikor megtekinthetik, elolvashatják, valamint a község honlapján tájékozódhatnak az intézményben folyó tevékenységről. A szülők és az iskola kapcsolattartásában döntő fontosságú szerepe van az osztályfőnököknek. A részvétellel, az intézmény működésébe való bevonással és a diákok önszerveződésének lehetőségeivel a tanulók és a szülők legyenek elégedettek.

Alapja: a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség

Formái: kölcsönös támogatás, koordinált pedagógiai tevékenység

Feltételei: kölcsönös bizalom és tájékoztatás; őszinteség

Feladat:

- tájékoztassuk a szülőket: nevelési céljainkról, alkalmazott eljárásokról, módszerekről, mindennapjainkról
- tegyük kapcsolatainkat tartalmassá, erősítsük fokozatosan, javítsuk folyamatosan azokat
- kérjük ki a szülők és a gyerekek véleményét az őket is érintő döntésekben
- biztosítsunk alkalmat arra, hogy a szülők gyermekeikkel együtt tevékeny résztvevői legyenek intézményünk életének
- felmérjük partnereink igényeit, hogy elvárásaiknak eredményesen meg tudjunk felelni.

Pedagógusok mindennapi feladatai e közös munka érdekében:

- Kezeljék partnerként, nevelőtársként a családot, a szülőt, alakítsanak ki vele jó kapcsolatot (fogadóóra, nyíltnap, családlátogatás)
- Ismerjék tanulóik családi hátterét, azok szerkezetét, életmódját, értékrendjét benne a gyermek helyzetét, szerepét (családlátogatás, alkalmankénti beszélgetések)

- Oszsák meg a szülővel a gyermekéhez kapcsolódó megfigyeléseiket, tapasztalataikat. Vita esetén szakmailag indokolják véleményüket, intézkedéseiket.
- Tartsanak rendszeres kapcsolatot a problematikus gyermekek szüleivel, lehetőségeikhez mérten próbálják kedvező irányba terelni az általuk hibásnak vélt nevelési gyakorlatot.
- Adjanak szakmailag indokolt tanácsot a gyermekkel kapcsolatos nevelési, magatartási és tanulmányi problémák megelőzésére.
- Tájékoztassák a szülőt rendszeresen, ha szükséges azonnal, a gyermek előmeneteléről, magatartásáról, szorgalmáról.

Az oktató-nevelői munkát segítő szülői magatartás jellemzői:

- Ismerjék a közoktatási törvényben meghatározott kötelességeiket, és azt gyakorolják is.
- Érdeklődjenek gyermekeik munkájáról.
- Közvetítsenek olyan adatokat, amelyek gyermekükkel foglalkozó pedagógusok számára fontosak lehetnek.
- Gyermeük érdekében próbáljanak meg elfogulatlanul ítélni.
- Működjenek együtt az iskolával, a pedagógusokkal.
- Érdeklődő, segítő hozzáállást tanúsítsanak.
- Együttműködés a nehézségek közös feltárásában és kezelésében.
- Az iskolai rendezvények lehetőség szerinti támogatása.

Sikerkritérium: ha mindkét oldal problémamentes, érzi az odafigyelést.

Intézményünk pedagógusai igyekeznek felismerni a családi nevelés hiányosságaiból eredő hátrányokat és segíteni azok csökkentését. Pedagógiai munkánkban számítunk a szülői ház támogatására, nevelési céljaink megvalósítása érdekében együttműködünk a szülőkkel.

Az együttműködés formái:

- Megismertetjük a szülőkkel céljainkat, a gyerekek nevelésével-oktatásával kapcsolatos feladatainkat.
- Kikérjük véleményüket az intézményeinkben folyó nevelő-oktató munkával kapcsolatban.
- Nevelési témájú előadásokat tartunk a szülőkkel való találkozások alkalmával (ha szükséges, szakember segítségét is igénybe vesszük).
- Szülői értekezleteket tartunk, ahol a szülők tájékoztatást kaphatnak a gyermek fejlődéséről, megismerhetik a tanulócsoport konkrét tennivalóit.
- Fogadóórákat tartunk az iskolai munkatervben meghatározott időpontokban a tapasztalatok, a gondok megbeszélése, a közös tennivalók egyeztetése céljából.

- Nyílt napokon lehetőséget biztosítunk a szülők számára, hogy lássák gyermekük osztályközösségben elfoglalt helyét, valamint azt, hogy a gyermek hogyan felel meg a vele szemben támasztott követelményeknek.
- Családlátogatásokon tájékozódunk a családok szociális helyzetéről, a családi légkörről, a gyermek nevelésével kapcsolatos felfogásokról, válaszolunk a szülők kérdéseire, problémáira.
- Szülői szervezet működtetése.
- Bevonjuk a szülőket az iskolai programok, rendezvények megvalósításába.

Közvetlen partnerek:

- Tanári közösség (tantestület, munkaközösségek)
- Diákközösség (DÖK, osztályok, napközis csoportok, szakköri csoportok, baráti)
- Szülői csoportok (szülői munkaközösség, rendezvények állandó segítői, programra kísérő szülők)
- Fenntartó (Az iskola vezetője folyamatos kapcsolatot tart a tankerületi igazgatósággal.)
- Segítő személyzet közösségei (technikai dolgozók)

Közvetett partnereink

- Kulturális szervezetek
- Intézmények
- Szakmai szervezetek
- Egyház

Az együttműködések fejlesztése, bővítése folyamatos feladatunk, hiszen közös érdekünk, hogy minél színvonalasabb szolgáltatást nyújtsunk, megfelelően a partneri és társadalmi elvárásoknak.

A diákok és a pedagógusok együttműködésének formái:

- A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről ill. az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják.
- Az intézmény vezetője legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül, az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon tájékoztatják a diákokat.
- A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik útján közölhetik az intézmény vezetőjével, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel.
- A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az osztálytanítók és a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

10. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozóvizsga,
- pótlóvizsga,
- javítóvizsga,
- különbözeti vizsga.

A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes megyeszékhely szerinti járási hivatal bízza meg. A különbözeti és a beszámolható vizsgákra tanévenkénti legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Javítóvizsga: augusztus 15. – augusztus 31. között

Osztályozó vizsga: a tanév helyi rendjében meghatározott két időszakban

Az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiekől eltérő időpontban tegyen vizsgát. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

10.1 Osztályozó vizsga

A tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzatmegállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

10.2 Pótló vizsga

A tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné pótló vizsgát tehet.

10.3 Javító vizsga

A tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott akkor javítóvizsgát tehet. Javítóvizsgára akkor is van lehetőség, ha az osztályozó vizsgáról, különbözeti vizsgáról a tanuló felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.

A tanulmányok alatti vizsgák rendje

A vizsgák témaköreit írásban kapja meg a diák a vizsgára jelentkezést követően a vizsgát szervező igazgatóhelyettestől.

- osztályozó vizsgák esetén az első félév anyagából januárban, második félév anyagából júniusban. Az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiekől eltérő időpontban tegyen vizsgát.
- javítóvizsga esetén augusztusban.

Az írásbeli vizsgák rendje

Az írásbeli vizsga feladatlapját a szaktanár készíti el, nyomtatott formában és a vizsgát szervező igazgatóhelyettesnek adja át legkésőbb az írásbeli vizsgát megelőző napon. A vizsgateremben egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat. A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszközről a tanulók maguk gondoskodnak. Az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc, magyar nyelv és irodalomból 60 perc. Az elégtelen írásbeli vizsgaeredmény szóbeli vizsgán javítható.

A szóbeli vizsgák rendje

A szóbeli vizsga tételeit (kérdéseit) a szaktanár állítja össze és a vizsgabizottság elnökének adja át legkésőbb a szóbeli vizsgát megelőző napon. A szóbeli vizsgák 3 tagú vizsgabizottság előtt történnek. A szóbeli vizsgán a tanulók 3-4 fős csoportokban folytatólagosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgáznak. A tanuló a kérdező tanár által kiadott kérdések megválaszolására gondolkodási időt kap. Ezt követően válaszát 10-15 percen önállóan fejti ki. Ha vizsgázó a feleletet befejezte, a következő vizsgatantárgyból történő feladat előtt, legalább harminc perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja. A vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár a feladatot felolvassa. A szóbeli vizsgák eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik. Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára.

A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai

A vizsgák az iskola épületében az igazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak. A tanulmányok alatti vizsgák nem nyilvánosak. A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztás szerint pontosan megjelenni, az alkalomhoz illő öltözékben. Javító vizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni az osztályfőnöknek. A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg. Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke – jegyzőkönyv felvétele mellett – az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti.

A vizsgák értékelése

A szóbeli és írásbeli vizsga értékelése egyetlen érdemjeggyel történik, amelyet a kérdező tanár javaslatára a vizsgabizottság állapít meg. Abban az esetben, ha egy vizsga több vizsgarészből áll, a végső eredmény a vizsgarészekre adott osztályzatok átlagából áll össze. A vizsgák eredményének kihirdetése A szorgalmi időszak alatt letett vizsgák kihirdetése a vizsga napján történik. Az augusztusi osztályozó, javító és pótlóvizsgák eredményeinek ismertetése a megfelelő záradékkal ellátott bizonyítvány kiadásával azonos időben történik.

A vizsgáztató tanárok megbízása és a vizsgák dokumentálása

A vizsgáztató tanárokat és a vizsgabizottság tagjait az intézmény vezetője bízza meg feladatuk ellátásával, melyről a vizsgát megelőzően legalább 1 héttel értesíti (szóban) az érintetteket. A vizsgákon a tanuló osztályfőnöke tanácskozási joggal vehet részt. A vizsgáról jegyzőkönyv készül az elnök és a tagok aláírásával, melyet az iskola irattárában 5 évig meg kell őrizni. A jegyzőkönyv melléklete a vizsgázó írásbeli dolgozata és feladatlapja, valamint a diák szóbeli felkészülés alatti jegyzetei. A szülő kérésre a fenti dokumentumba betekinthet. Az írásbeli dolgozatot a szaktanár piros tollal javítja, a hibák megjelölésével értékeli és aláírásával látja el. A dolgozatok egy év múlva selejtezhettek.

A vizsgatárgyak részei és követelményei

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit a mindenkor tantervek tartalmazzák.

Javítóvizsga

A javítóvizsgára utasított tanuló köteles az igazgató által megállapított napon javítóvizsgát tenni. A javítóvizsgát abban az iskolában köteles letenni, amelyben őt erre utasították. Ha időközben a tanuló más helységbe költözik, az új iskolában is leteheti a javítóvizsgát. Ilyen esetben a vizsga eredményét anyakönyvi bejegyzés céljából közölni kell az előző iskola igazgatójával. A javítóvizsga ideje általában augusztus hó vége, időpontját az igazgató állapítja meg. A javítóvizsgára jelentkezés a bizonyítvány benyújtásával történik, a javítóvizsga írásbeli, szóbeli és gyakorlati részből áll a tantárgy jellegétől függően. Ha a tanuló szakosított tantervű tantárgyból vizsgázik, de tanulmányait általános tantervű osztályban kívánja folytatni, a vizsga anyagát, ennek megfelelően szűkíteni kell. A javítóvizsgát vizsgabizottság előtt kell letenni, ennek elnöke az igazgató, vagy megbízottja, tagjai a kérdező és még egy, lehetőleg azonos, vagy a tárgy jellegéhez hasonló szakos pedagógus.

A javítóvizsgán a feladatokat előre ki kell adni, hogy megfelelő idő álljon a tanuló rendelkezésére. Az a tanuló, aki feladatát nem tudja megoldani, még egy feladatot kaphat, további felkészülési idővel. A javítóvizsga nem nyilvános, díjtalan és nem ismételhető meg. A javítóvizsgáról jegyzőkönyvet kell felvenni, a javítóvizsga eredményét az osztályfőnök írja be az anyakönyvbe és a bizonyítványba, a záradékot az igazgató és az osztályfőnök írja alá.

Javítóvizsgán (tanulmányok alatti vizsgákon) az alábbi vizsgarészeket kell teljesíteniük a tanulóknak:

ALSÓ TAGOZAT

TANTÁRGY

Magyar nyelv ÍRÁSBELI SZÓBELI

Magyar irodalom ÍRÁSBELI SZÓBELI

Idegen nyelv ÍRÁSBELI SZÓBELI

Matematika ÍRÁSBELI SZÓBELI

Környezetismeret SZÓBELI

Ének-zene GYAKORLATI

Vizuális kultúra GYAKORLATI

Életvitel és gyakorlat GYAKORLATI

Testnevelés és sport GYAKORLATI

FELSŐ TAGOZAT

Magyar nyelv ÍRÁSBELI SZÓBELI

Magyar irodalom ÍRÁSBELI SZÓBELI

Idegen nyelvek ÍRÁSBELI SZÓBELI

Matematika ÍRÁSBELI SZÓBELI

Történelem SZÓBELI

Természetismeret SZÓBELI

Fizika SZÓBELI

Kémia SZÓBELI

Biológia SZÓBELI

Földrajz SZÓBELI

Ének-zene GYAKORLATI

Vizuális kultúra GYAKORLATI

Informatika GYAKORLATI

Technika, életvitel és gyakorlat GYAKORLATI

Testnevelés és sport GYAKORLATI

Osztályozóvizsga:

- A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,

- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból, a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- ha tanulmányi idejének rövidítését engedélyezték,
- egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja az iskolai nevelésoktatás általános műveltséget megalapozó szakaszában a 250 tanítási órát,
- magántanuló.

Az osztályozó vizsgával való továbbhaladásra az alábbiak vonatkoznak:

- ha valamennyi tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott, tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja, vagy a 8. évfolyam elvégzésével tanulmányait befejezte.
- ha az osztályozó vizsgán 3 tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott és a javítóvizsgán is elégtelen osztályzatot kapott, az évfolyamot ismételni köteles.

Összevont osztályozó vizsga egy vagy több évfolyamra megállapított tanterv követelményeiből is engedélyezhető. Ilyenkor a vizsga eredményeit évfolyamonként külön-külön kell jegyzőkönyvezni, az anyakönyvbe és a bizonyítványba bevezetni. Összevont osztályozó vizsgát tehet az a tanuló - rendkívüli előrehaladás esetén -, akit a szaktanár javasolt, és akinek azt az igazgató engedélyezte. A tanév végén kettő esetleg több osztály anyagából tehet összevont osztályozó vizsgát.

Osztályozó vizsgán (tanulmányok alatti vizsgákon) az alábbi vizsgarészeket kell teljesíteniük a tanulóknak:

ALSÓ TAGOZAT

TANTÁRGY

Magyar nyelv ÍRÁSBELI SZÓBELI

Magyar irodalom SZÓBELI

Idegen nyelv ÍRÁSBELI SZÓBELI

Matematika ÍRÁSBELI SZÓBELI

Környezetismeret ÍRÁSBELI SZÓBELI

Ének-zene GYAKORLATI

Vizuális kultúra GYAKORLATI

Életvitel és gyakorlat GYAKORLATI

Testnevelés és sport GYAKORLATI

FELSŐ TAGOZAT

Magyar nyelv ÍRÁSBELI

Magyar irodalom SZÓBELI

Idegen nyelvek ÍRÁSBELI SZÓBELI

Matematika ÍRÁSBELI SZÓBELI

Történelem ÍRÁSBELI SZÓBELI

Természetismeret ÍRÁSBELI SZÓBELI

Fizika ÍRÁSBELI SZÓBELI

Kémia ÍRÁSBELI SZÓBELI

Biológia ÍRÁSBELI SZÓBELI

Földrajz ÍRÁSBELI SZÓBELI

Ének-zene ÍRÁSBELI SZÓBELI GYAKORLATI

Vizuális kultúra GYAKORLATI

Informatika GYAKORLATI

Technika, életvitel és gyakorlat GYAKORLATI

Testnevelés és sport GYAKORLATI

10.4 Különbözeti vizsga

A tanuló szülői, gondviselői kérésre, iskolaváltásnál, amennyiben tanulmányait iskolánkban folytatja különbözeti vizsgát tehet.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel – osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal, – javítóvizsga esetén a várható időpontot tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell, a pontos időpontról írásbeli értesítést kell küldeni.

Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a nevelők szakmai munkaközösségei állapítják meg.

10.5 Az érdemjegyek tanulmányi rendszerben való rögzítésének határideje

A tanulók számonkérése írásbeli vagy szóbeli formában történik. A pedagógus az írásbeli számonkérés időpontját követően a 2. tanórára köteles a dolgozatot értékelve a tanulók számára kiosztani. A kiosztás után a pedagógus köteles a dolgozatokra adott érdemjegyet legfeljebb 2 napos határidővel az e-naplóban rögzíteni.

A szóbeli beszámoltatás (szóbeli felelet, prezentáció) után pedagógus köteles az adott érdemjegyet legfeljebb 2 napos határidővel az e-naplóban rögzíteni.

11. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

11.1. Az 1. évfolyamba lépés feltételei

Felvételt nyer az iskola első évfolyamára minden olyan tanuló, aki:

- az iskola beiskolázási körzetében állandó vagy ideiglenesen bejelentett lakcímen él,
- illetve a fenntartó által előírt létszámkeretig minden gyermek, akinek szülei az intézményünket választották.

A beiratkozás módja:

- a jogszabály által előírt időpontban az iskolában, a szükséges dokumentumok felmutatásával,
- a hivatalos beiratkozási időn túl írásbeli kérelem alapján, amelyben a szülő indokolja, hogy miért szeretné iskolánkba íratni gyermekét.

A beiratkozáshoz szükséges feltétel:

- a törvény által előírt életkor
- a pedagógiai szakszolgálat szakvéleménye, ha az óvoda vizsgálatra küldte a leendő tanulót
- orvosi szakhatósági vizsgálat, vélemény mozgáskorlátozott tanulók esetében.

Az átmenetet segítik:

- bemutató foglalkozások
- tájékoztató szülői értekezlet a leendő első osztályosok szüleinek
- óvodás gyermekek fogadása intézményünk látogatására
- részvétel sportnapon, könyvtári foglalkozáson, egyéb iskolai rendezvényen.
- óvónők – tanítónők közti rendszeres szakmai meetingek, óra és foglalkozáslátogatások

Fellebbezési lehetőségek:

- amennyiben a gyermek nem nyert iskolánkba felvételt, a szülő a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül a fenntartó képviselőjéhez (tankerület igazgatója) fordulhat jogorvoslatért.

11.2. Az intézménybe lépés magasabb évfolyamon

Magasabb évfolyamon felvételt nyerhet minden tanuló,

- aki beiskolázási körzetünkbe költözött,
- körzeten kívüli tanuló abban az esetben, ha az osztályok létszáma ezt lehetővé teszi.
- A székhely és tagiskola közötti átíratkozás elbírálása az igazgató jogkörébe tartozik.

A felvétel során alkalmazott eljárás:

Az iskola vezetése elbeszélget a leendő tanulóval és a szülővel az iskolaváltás okairól, az iskola elvárásairól, házirendjéről. Az első tanórákon illetve dolgozatíráskor felmerülő hiányosságokat az osztálytanító illetve szaktanár irányításával a tanuló egyénileg pótolja. Ha a tanuló a második félévben érkezik és valamelyik tantárgyat addig nem tanulta, indokolt esetben egy teljes tanévet is kaphat a felzárkózásra. Ha a tanuló külföldről érkezik, vagy előző iskolájában magántanuló volt, különbözeti vizsgát köteles tenni az igazgató által meghatározott tantárgyakból.

11.3. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Az iskola magasabb évfolyamára lépésének a következő feltételei vannak:

- Az intézmény tanulója 2-8. osztályig magasabb évfolyamra akkor léphet, ha az előírt követelményeket minden tantárgyból legalább elégségesre teljesítette.
- A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni, vagy a szülő írásban ezt kéri.
- A tanuló a szokásostól eltérő továbbhaladásra is kaphat engedélyt. (Pl. 1 év alatt 2 év anyagát is elvégezheti.) Erre a munkaközösség javaslata alapján az iskolavezetés adhat engedélyt.
- Az évfolyamot megismételni köteles az a tanuló, aki legalább 4 tantárgyból a tantervi követelményeket nem teljesítette vagy az adott tanévben a javítóvizsgán nem felelt meg.
- Az évfolyamot megismételheti a tanuló szülői kérésre. Ebben az esetben a szülő május 31-ig írásban nyújtja be az iskola igazgatójának indokolt kérelmét. Az igazgató 8 napon belül írásban válaszol a kérelemre az osztályfőnök, szaktanár véleményének meghallgatásával. Döntése ellen a szülő 15 napon belül nyújthat be a fenntartónál jogorvoslatot.

11.4 Vendégtanulói jogviszony létesítése és megszüntetése

A vendégtanulói jogviszony létesítésének esetei

1. A tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére az intézmény igazgatója engedélyezheti, hogy a tanuló az iskolában oktatottaktól eltérő irányú ismeretek megszerzése céljából másik iskolában elméleti tanítási órán, gyakorlati foglalkozáson vegyen részt.

2. Ha a tanuló tartós gyógykezelése az iskolába járást nem teszi lehetővé, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére az intézmény igazgatója engedélyezheti, hogy – tanulói jogviszonyának fenntartása mellett – tanulmányait a fekvőbeteg-ellátás keretében gyógykezelését biztosító egészségügyi intézményben vagy rehabilitációs intézményben biztosított nevelés-oktatás keretében folytassa. Így a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola alatt az egészségügyi intézményben vagy rehabilitációs intézményben nevelést-oktatást biztosító nevelési-oktatási intézményt kell érteni.
3. Ha a tanuló a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) alapján krízisközpontban vagy titkos menedékházban vagy a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény alapján biztosítandó védett szálláshelyen kerül elhelyezésre, az elhelyezés időtartamára a krízisközpont, a titkos menedékház vagy a védett szálláshely székhelyén lévő, ennek hiányában a székhelyhez legközelebbi településen lévő, a gyermek neveléséhez, a tanuló tanulmányai folytatásához megfelelő típusú nevelési-oktatási intézmény (a továbbiakban: fogadó intézmény) – a krízisközponti, a titkos menedékházban vagy a védett szálláshelyen történő elhelyezést koordináló Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (a továbbiakban: OKIT) megkeresése alapján a tanulóval ideiglenes vendégtanulói jogviszonyt létesít.
  - A krízisközpontban, a titkos menedékházban vagy a védett szálláshelyen történő elhelyezés tényéről az OKIT haladéktalanul tájékoztatja azt a nevelési-oktatási intézményt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

Az ideiglenes vendégtanulói jogviszony megszüntetésének időpontjában a megszünt jogviszony tényéről és időtartamáról, továbbá a tanuló tanulmányi eredményéről, a gyermek, a tanuló igazolt és igazolatlan hiányzásáról a fogadó intézmény igazolást állít ki. A tanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő a vendégtanulói jogviszonya létesítésének engedélyezésére a vele jogviszonyban álló iskola igazgatójának nyújtja be írásbeli kérelmét. Az iskola igazgatója a kérelemben foglaltak alapján, a kérelem átvételétől számított tizenöt napon belül beszerzi a döntéshez a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola javaslatát, továbbá a szülői kérelem esetében az egészségügyi intézmény vagy a rehabilitációs intézmény javaslatát. A tanulóval jogviszonyban álló iskola igazgatója az 1-2 pont szerint benyújtott kérelemről meghozott döntéséről értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, valamint a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola, továbbá szükség esetén az egészségügyi intézmény vagy a rehabilitációs intézmény vezetőjét. A vendégtanuló teljesítményének értékelését a fogadó iskola végzi, és írásban értesíti a tanulóval jogviszonyban álló iskolát.

A vendégtanulói jogviszony megszüntetése

- Megszűnik a vendégtanulói jogviszony, ha azt a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola igazgatója a tanuló, kiskorú tanuló esetén a tanuló szülője kérelmére megszünteti. Az iskola igazgatója megszüntetheti a vendégtanulói jogviszonyt akkor is, ha a tanuló a foglalkozásokról igazolatlanul legalább tíz alkalommal távol maradt, vagy a tanuló a vendégtanulói jogviszonyból eredő kötelezettségeit nem teljesítette. A vendégtanulói jogviszonyt létesítő intézmény igazgatója a véglegessé vált döntésről értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt és a tanulóval tanulói jogviszonyban álló iskola igazgatóját.

12. AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulóink

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegélynyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével; sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegélynyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és egyéb foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegélynyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegélynyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- az iskola kapcsolatot építünk ki az Országos Mentőszolgálattal
- támogatjuk a pedagógusaink részvételét 30 órás, elsősegélynyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegélynyújtási ismeretek a következő tantárgyakba épülnek be:

- Biológia: rovarcsípések, légúti akadály, artériás és ütőeres vérzés, komplex újraélesztés.

- Kémia: mérgezések, vegyszer okozta sérülések, savmarás, égési sérülések, forrázás, szénmonoxid mérgezés,
- fizika: égési sérülések, forrázás,
- testnevelés: magasból esés
- osztályfőnöki óra: az elsősegélynyújtási alapismeretek.

AZ ISKOLA HELYI TANTERVE

13. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV MEGNEVEZÉSE, JELLEMZŐI

Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott kerettantervek közül az alábbi kerettantervekre épül:

A Magyar Közlöny 17. számában megjelent a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet, amely a címében foglaltak szerint is a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításaként kerül bevezetésre.

Erre alapozva megjelentek a kerettantervek:

- 1. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára”,
- 2. sz. mellékletében szereplő „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára”.

Iskolánk helyi tantervében a kötelező tanítási órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei teljes egészében megegyeznek az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben meghatározott tananyaggal és követelményekkel. Mivel a kerettantervek által előírt tananyagok a tantárgyak számára rendelkezésre álló időkeretnek nyolcvan százalékát fedik le, a fennmaradó húsz százalékot iskolánk pedagógusai a kerettantervben szereplő tananyag, követelmények elmélyítésére, gyakorlásra, a tanulói képességek, a tantervben meghatározott kompetenciák fejlesztésére, a szabadon választható témák feldolgozására használják fel. Szükség esetén az óraszámok száz százaléka is felhasználható a törzsanyag elsajátítására

	Tantárgyak műveltségi terület szerinti felosztásban	1.évf.	2.évf.	3.évf.	4.évf.	5.évf.	6.évf.	7.évf.	8.évf.
	Bevezetésre kerül	2020-21-es tanévtől	2021-22-es tanévtől	2022-23-as tanévtől	2023-24-es tanévtől	2020-21-es tanévtől	2021-22-es tanévtől	2022-23-as tanévtől	2023-24-es tanévtől
A	Magyar nyelv és irodalom								
	Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	5+1	5+1	4	4	3+1	3+1
	Idegen nyelv								
	Első élő idegen nyelv				2+1	3	3+1	3	3
	Matematika								
	Matematika	4+1	4+1	4+1	4	4	4	3+1	3+1
	Történelem és állampolgári ismeretek								
	Történelem					2	2	2	2
	Állampolgári ismeretek								1
	Hon- és népismeret					+1			
	Etika/hit-és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
	Természettudomány és földrajz								
	Környezetismeret			1	1				
	Természettudomány					2	2		
	Fizika							1,5	1,5
	Kémia							1,5	1,5
	Földrajz							1,5	1,5
	Biológia							1,5	1,5
	Művészetek								
	Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
	Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
	Dráma és színház						+1		
	Technológia								
	Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
	Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
	Testnevelés és egészségfejlesztés								
	Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
	Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
B	<i><u>Szabadon tervezhető órák</u></i>	2 óra	2 óra	2 óra	2 óra	1 óra	2 óra	2 óra	2 óra
C	Tanórai rendelkezésre álló időkeret	24	24	24	25	28	28	30	30
D	Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	52	52	52	55	51	51	56	56
E	Nkt. 27. § (5) bekezdés értelmében kötelezően biztosított időkeret tehetséggondozásra és felzárkóztatásra	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1	1+1

Óratervezési helyi tantervhez 1-8. osztályban a 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben bevezetésre kerül

15. A NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGTANÍTANDÓ ÉS ELSAJÁTÍTANDÓ TANANYAGA

Helyi tantervünkben 1-8. évfolyamon a szabadon tervezhető órákat a magyar nyelv és irodalom, matematika, német nyelv tantárgy óraszámának növelésére fordítottuk az alábbiak szerint:

Ezeknek a tantárgyaknak

a kerettantervben meghatározottakon felüli kötelező tanórai foglalkozásainak tananyagát és követelményeit a tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

Helyi tantervünkben 1-8. évfolyamon a szabadon tervezhető órák terhére az 5/2020. (I. 30.) Kormányrendelet szerint az 5. évfolyamon a hon és népismeret tantárgy és 6. évfolyamon dráma és színház tantárgy kerül bevezetésre.

Az **egyéb** foglalkozások tananyagát és követelményeit a **szakmai munkaközösség-vezetők és az intézményvezető által szignált foglalkozási tervek tartalmazzák.**

16. KÖTELEZŐ, KÖTELEZŐEN VÁLASZTANDÓ VAGY SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK MEGNEVEZÉSE, ÓRASZÁMAI

Az iskola bizonyos *tantárgyak/tantárgycsoportok* esetében választást kínálhat fel a tanulóknak. Ebben az esetben a tanuló, tanuló szülője az iskolába lépéskor a jelentkezéssel egy időben választ e tárgyak közül. Ez a választás a tanulmányi idő végéig tart.

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév **május 20-ig** a törvényes előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató **pedagógusok** véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözeti vizsga letétele. A különbözeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A tanuló abban az esetben választhat a pedagógusok közül, amennyiben a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre külön pedagógus vezetésével.

Az intézmény – felmenő rendszerben - akkor tudja biztosítani az idegen nyelv választásának a lehetőségét, amennyiben a választás következtében létrejövő csoportok létszáma eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény mellékletében meghatározott minimális csoportlétszámot.

17. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Pedagógiai munkánk során csak olyan taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, feladatgyűjtemény) használunk a tananyag felhasználásához, melyet hivatalosan tankönyvvé nyilvánítottak. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van: pl. tornafelszerelés, rajzfelszerelés.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközössége, szaktanárok határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév második szülői értekezletén tájékoztatja az iskola. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösség a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének;
- az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók;
- a taneszközök használatában a stabilitásra törekszünk, új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be;

Választásunkban döntő, hogy jól használható, minőségileg kifogástalan, tehát megbízható és szép tankönyvet adjunk a gyerekek kezébe. A tankönyvválasztás olyan piaci jellegű szabályozó, amely elősegíti, a jövőben még inkább megvalósítja a minőséglv érvényesülését.

Az iskolai tankönyvhasználat sarkalatos pontjai:

- a tanár és a tankönyv közötti összhang, azonosulás vagy alkalmazkodás
- a tankönyv szerepe a pedagógus felkészülésében, tanmenet és óratervezésben
- a tankönyv tanórai kiaknázásának lehetőségei
- a tankönyv, mint közös nevező a számonkérésben, értékelésben
- a tantestület egysége, illetve a módszerek tudatosítása

A választott tankönyvek használatára jól felkészült pedagógusok is sokat segíthetnek abban, hogy a gyermekek is hatékonyabban használják tankönyveiket. Pedagógusaink nem választhatnak olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A tankönyvrendelés összeállításánál az alábbi elveket érvényesítjük:

- pedagógusaink a tankönyvválasztásnál **hivatalos** tankönyvjegyzékben szereplő tankönyvek köréből választanak;
- azokat a könyveket, segédkönyveket, amelyek nem szerepelnek a tankönyvjegyzékben az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat egyetértésével lehet a tankönyvrendelésbe felvenni;

- a tankönyvrendelésbe a pedagógus csak olyan tankönyv felvételét javasolhatja, amely megfelel az alkalmazott tantervnek, és amelyet a tantárgy tanulása során a tanulók rendszeresen használnak.

A következő tanévben szükséges taneszközökről a májusi szülői értekezleten szóban, az iskola aulájában elhelyezett listán és a bizonyítvány kiosztásakor írásban tájékoztatjuk a szülőket. Tájékoztató található a kölcsönözhető tankönyvekről is, illetve arról, hogy milyen feltételek mellett kaphatnak ingyenesen tankönyvet (jogsabályi rendelkezés alapján), illetve támogatást a tanulók (szülei) a tankönyvek megvásárlásához.

Mindezek következtében néhány szempont a taneszközök- és segédletek fontossági sorrend figyelmen kívül hagyásával:

- alapul vesszük a kompetenciafejlesztést segítő taneszközöket;
- több éven át min. 4, lehetőleg 8 használható tankönyvcsomag legyen;
- tartalmazza azokat a nevelési, értékrendi elveket, melyek iskolánk számára meghatározó fontosságúak;
- könnyen kiegészíthető legyen az általunk szükségesnek tartott tananyaggal;
- tartalmazza mindazokat az elemeket, melyek a **jogsabályi** feltételeknek megfelelnek;
- mind a tanuló, mind a szülő, mind a pedagógus számára áttekinthető legyen;
- alkalmas legyen az **SNI-integrációra**;
- alkalmas legyen a gyenge képességű tanulók fejlesztésére.

Az előbbieken felsorolt elvek és szempontok befolyásolják a kiválasztott és felhasznált taneszközök és segédletek kiválasztását.

Taneszközök használata

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi neveléssel-oktatással foglalkozó személy elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését.

Minden típusú taneszközre szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

1. Az iskolai nevelő-oktató munkát segítő szemléltetést és a tanulók tevékenykedtetését az osztálytermekben és a szaktantermekben az alábbi alapfelszerelések és eszközök szolgálják: tábla, digitális tábla, fali vetítővászon, DVD lejátszó, CD lejátszó.

2. Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök: képek, betűkártyák, szótagkártyák, hívóképek, írott és nyomtatott abc /falikép/, falitablók, falitáblák, gyermeklexikon, szólások-közmondásokkönyve, helyesírási szabályzat és szótár.

- 3. Az alsó tagozatos matematika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök: demonstrációs óra, táblai vonalzők, számkártyák, hőmérő, színes rudak, logikai készlet, tanítói demonstrációs jelkártya készlet, matematikai fali tablók, mérőeszközök (mérlegek, súlyok, mérő edények, méterrúd), súlykészlet + mérleg (tányéros asztali), műanyag demonstrációs testek, applikációs képek, számegeyenes, játékpénz.
- 4. Az alsó tagozatos környezetismeret** tanítását segítő felszerelések és taneszközök: oktatóablák, térképek, földgömb, DVD-kazetták, ásványok, környezetismereti fali tablók, iránytű és mágnes.
- 5. Az alsó tagozatos ének-zene** tanítását segítő felszerelések és taneszközök: ritmuseszközök, zenehallgatási anyagok CD-n.
- 6. Az alsó tagozatos rajz tanítását** segítő felszerelések és taneszközök: papírok (rajzlapok, kartonok, színes papírok), festékek, ollók, ragasztók.
- 7. Az alsó tagozatos technika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök: olló, kés, vonalző, építőkocka, csiszolópapír, kalapács, fogók.
- 8. Az alsó tagozatos testnevelés** tanítását segítő felszerelések és taneszközök: síp, gumilabda, ugrókötel, kislabda, tornapad, tornaszámolyok, medicinlabda, karika, jelzőszalagok, ugrószekrény, dobantó, tornaszőnyeg, mászókötel, mérőszalag, stopperóra.
- 9. Felső tagozatos magyar nyelv és irodalom** tanítását segítő felszerelések és taneszközök: térkép, írói arcképsorozat, magyar értelmező szótár, szinonimaszótár, helyesírási tanácsadó szótár és szabályzat, életrajzi lexikon, hanganyagok, filmek, fali tablók, könyvek, CD ROM-ok.
- 10. A történelem** tanítását segítő felszerelések és taneszközök: fali térképek, CD ROM-ok, szakkönyvek, online tananyagok.
- 11. Idegen nyelv** tanítását segítő felszerelések és taneszközök: tesztek, szemléltető képek, fali tablók, német nyelvű országok térképek, CD ROM-ok, szótárak, online tananyagok.
- 12. Matematika** tanítását segítő felszerelések és taneszközök: digitális tábla, vonalző, sík- és mértani modellező készlet, méterrúd, fali képek, űrmértéksorozat, testek sorozata, sík és térbeli alakzatok, demonstrációs és tanulói eszközök, online tananyagok.
- 14. Digitális technológia tanítását** segítő felszerelések és taneszközök: fehér tábla, digitális tábla, számítógépek és tartozékaik, lézernyomtató, alapvető programok, szoftverek.
- 15. Természetismeret és földrajz tanítását** segítő felszerelések és taneszközök: térképek, faliképek, közetgyűjtemény, ásványgyűjtemény, iránytű, hőmérő, földgömb, szakkönyvek, szoftverek, ingyenes letölthető szakmai anyagok, online tananyagok.
- 16. Fizika tanítását** segítő felszerelések és taneszközök: tanári eszközkészlet, faliképek, online tananyagok.
- 17. Biológia tanítását** segítő felszerelések és taneszközök: modellek, oktatóablák, metszetek, csontvázak, nagyító, mikroszkóp, online tananyagok.
- 18. Kémia tanítását** segítő felszerelések és taneszközök: fali tablók, oktatóablák, kísérleti eszközök, modellek, online tananyagok.

19. Ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök: pianínó, zenehallgatási anyag CD-n, ritmuskészséget fejlesztő hangszerek, online tananyagok.

20. Rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök: CD ROM-ok, demonstrációs testek, művészeti albumok, reprodukciók, faliképek, 4-5 szövevény, fotóhenger, drapériák, online tananyagok.

21. Technika és tervezés tanítását segítő felszerelések és taneszközök: CD ROM-ok, motormodellek, biztonságos közlekedéshez szükséges segédeszközök, online tananyagok.

22. Testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök: ugródomb, magasugró mérce és lécs, maroklabda, súlygolyó, tornaszekrény, dobantó, tornaszámoly, medicinlabdák, ugrókötél, gumikötél, mászókötel, gyűrű, kosárlabda, kézilabda, futball labda, stopper, síp, pumpa, rajtgép, szőnyegek (filc, ugró és talaj-), tornapad, magasságmérő, súlypontemelkedés-mérő és vásárolt eszközök.

Tankönyveink, taneszközeink kiválasztása igen nagy odafigyelést igénylő folyamat.

18. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

Az intézmény pedagógusai az intézmény pedagógiai programjával összhangban törekednek korszerű nevelési- oktatási módszerek, eljárások, technikák alkalmazására; használják a tanulás tanításának módszertanát. Az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési- oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása, és azok bevezetésének megtervezése. A tanórai foglalkozások a továbbiakban is változatlanul megszervezhetők a hagyományos, tantermi szervezési formákban és attól eltérő módon, így különösen projektoktatás, erdei iskola, múzeumi foglalkozás, könyvtári foglalkozás, művészeti előadáshoz vagy kiállításhoz kapcsolódó foglalkozás formájában is, amennyiben biztosított az előírt tananyag átadása, a követelmények teljesítése, a tanítási órák ingyenessége, a tanulói terhelés korlátozására vonatkozó rendelkezések megtartása.

A Nemzeti Alaptanterv 2020. évi módosításában megjelenő korszerű pedagógiai módszerek: (lehetőség szerint - az alább található - minden évfolyamon alkalmazandó)

- megjelenik az *aktív tanulás*, a tanulói kompetenciafejlesztés, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítási kötelezettsége,
- megjelenik a tanulói együttműködésen alapuló tanulás, az eddiginél nagyobb hangsúlyt kapnak a *differenciált tanulásszervezési eljárások*,
- az alaptanterv minden tanévben ajánlja *több multidiszciplináris óra megszervezését*, azaz olyan foglalkozások szervezését, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,
- előremutató folyamatként jelenik meg a *teamtanításnak olyan alkalmazása*, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, tehát arra is van elvi lehetőség, hogy egy-egy órát több pedagógus egyidejűleg tarthasson,
- nyomatékosan jelenik meg a *digitális technológiával* támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása iránti igény.

18.1 Az alsó tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az 1–2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése;
- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- tanulási módszerek kialakítása, iskolai fegyelem és figyelem, kötelességérzet kialakulása, kialakítása;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.

A 3–4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik–negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamat.
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Fontosnak tartjuk az önismeret alakítását, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztését, az együttműködés értékének tudatosítását a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

18.2 A felső tagozat pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Az 5–6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási

eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- kulcskompetenciák megalapozása, együttműködési készség fejlesztése, a tanulói tudás megalapozása,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

A 7–8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozat hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.
- az egészséges életvitel kialakításához az osztályfőnöki órák témáival kívánunk hozzájárulni;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása;
- bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.

19. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

20. KOMPLEX INTÉZMÉNYI MOZGÁSPROGRAM

- 1.** Egészséges életmód-tréningek beépülnek a kötelező iskolai programokba.
- 2.** A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba.
- 3.** Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és tanulószobai foglalkozásokon a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, míg a különféle szabadidős tevékenységekben azok időkeretének minimum 40 %-ában a testmozgás különféle formái dominálnak a tematikai-tárgyi jelleghez igazodóan.

4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – változatos programok keretében képviseltetik magukat a sportfoglalkozásokon (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Az éves munkatervben a szorgalmi idő őszi és tavaszi időszakában – az évszak sajátosságainak megfelelően túrákat szervezünk (gyalog- kerékpártúra).
6. Az intézmény kapcsolatrendszerének keretében a településen működő más sporttevékenységgel foglalkozó szervezetekkel, továbbá az iskolai működést támogatni hivatott alapítvánnyal stratégiai együttműködést biztosítunk az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programok támogatása céljából.
7. A tanulmányi kirándulásokon és az erdei iskolai programokon veszünk részt, melynek központi eleme a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain tematikus program alapján kidolgozásra propagáljuk a mindennapos testmozgást. A védőnő életvezetési tanácsokkal segíti az osztályfőnök munkáját
9. Az uniós és a központi költségvetési források lehetőséget teremtenek legkülönfélébb sportprogramok megszervezésre.
10. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján minden tanévben javaslat készül a következő tanév szabadidős és sporttevékenységek tartalmára.

21. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, TOVÁBBÁ EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoporthoz számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor tantárgyfelosztásunknak biztosítania kell azt is, hogy minden pedagógus számára heti 22-26 óra tanítási órát vagy egyéb foglalkozást biztosítson. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására ezért általában nincs lehetőség.

A választható foglalkozások közé tartoznak a délutáni sportfoglalkozások, szakkörök, szabadon választható tantárgyak, tanórán kívüli foglalkozások:

Amennyiben valamilyen oknál fogva a szülő e választását felülbírálja és élni kíván változtatási jogával, úgy ezt írásban kell kezdeményeznie a megelőző tanév május 20-ig a **jogszabályi** előírások alapján. Az iskola vezetősége a tanulót nevelő-oktató **pedagógusok** véleményének kikérésével hozza meg döntését, melynek feltétele a különbözőzeti vizsga letétele. A különbözőzeti vizsga a követelmények optimum szintjét kéri számon.

A tanuló az iskola kínálatából egyéb foglalkozásokat is választhat. Ezekre a tantárgyválasztás szabályai vonatkoznak. Abban az esetben, ha a foglalkozáson való aktív részvétel előzetes ismeretekhez is köthető, úgy a változtatásnál előzetes ismeretek felmérése szükséges.

A tanuló abban az esetben választhat a pedagógusok közül, amennyiben a téma és képességek szerinti csoportalakítás során legalább két azonos csoport jön létre külön pedagógus vezetésével.

Az iskola - a tanórai foglalkozások mellett- a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei szerint tanórán kívüli foglalkozásokat szervez a köznevelési törvény alapján. A tanórán kívüli foglalkozások szervezését a tanulók közössége, a nevelőtestület tagjai, a szülői szervezet, továbbá az iskolán kívüli szervezetek (pl. sportegyesület, egyház, stb.) kezdeményezhetik az igazgatónál.

22. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELESI MÓDJA, AZ ÉRTÉKELEÉS DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV ÉS FEJLESZTŐ FORMÁI, TOVÁBBÁ A TANULÓK ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI BESZÁMOLTATÁSÁNAK FORMÁI

22.1 Ellenőrzés

Az ellenőrzés feladata és célja:

Az ellenőrzés feladata, hogy adatokat, tényeket tárjon fel az intézményben folyó tevékenységekről, illetve a tevékenységek által elért eredményekről.

Az ellenőrzés célja, hogy a feltárt adatok, tények alapján olyan intézkedéseket lehessen hozni, amelyekkel az esetleges hibák, problémák kijavíthatóak. Ehhez kapcsolódik az értékelés, amely az ellenőrzés eredményeinek elemzését jelenti.

Az ellenőrzés módszerei:

- Megfigyelés
- Írásos kikérdezés (kérdőív)
- Interjú (lehet egyéni vagy csoportos)
- Tanulók által készített produktumok vizsgálata
- Tanulói teljesítmények felmérése (mérés)
- Dokumentumok elemzése
- Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.

Formája, rendje	Korlátai	Szerepe
Tanév eleji diagnosztizáló A szaktanár egyéni elbírálása alapján	Százalékos kiértékelés Nem osztályozható!	Állapotfelmérés
Tanév végi szummatív	Százalékos kiértékelés	Adott tanév tananyagának beépülése

Formája, rendje	Korlátai	Szerepe
A szaktanár egyéni elbírálása alapján		
Témakörönkénti, formatív dolgozat	Százalékos kiértékelés	
Témazáró dolgozat	Százalékos kiértékelés	Egy témakör beépülésének kontrolálása
Írásbeli felelet		Rövidebb szakasz teljesítményének ellenőrzése, beszédkészség fejlődése
Gyűjtőmunka	A munkaközösség által meghatározott módon értékelve	Az önállóság fejlődésének vizsgálata
Órai munka	Pontozásos módszerrel	Napi nyomon követés
Témahét, projekt	A tanórai és a házi felkészülés során végzett tevékenységek oszthatóak, a kooperatív technikák során alkalmazott módszerek a mértékadóak.	A tanuló egyéni és csoportos teljesítményének és tudásának értékelése, továbbá a csoportban végzett munkában való részvétel, az együttműködés szintjének értékelése.
Írásbeli házi feladat	Az értékelés egyedi módja szerinti módszerrel	Az otthoni gyakorlás ellenőrzése, hibák javítása, szorgalom

22.2 Mérés

A nevelő-oktató munka iskolákra vonatkozó mérés-értékelési rendszerének kialakításával az a célunk, hogy hatékonyan segítse a Nemzeti alaptantervben és a pedagógiai programunkban megfogalmazott nevelési-oktatási célok elérését, biztosítsa a pedagógiai munka eredményességét, hatékonyságát. Olyan eszközrendszert állítunk össze, amely segíti a megbízható információk gyűjtését a tanulói, pedagógusi és az intézményi teljesítményekről a fejlesztés érdekében.

A mérések és az azok elemzése során szerzett adatok az intézmény külső és belső kommunikációjának fontos eszközei.

A mérések szintjei

- Központi mérések
- Fenntartói szintű mérések
- Intézményi szintű mérések
- Partneri elégedettségvizsgálat- és igénymérés,
- Intézményi önértékelés-összehasonlító elemzés és trendvizsgálat

A mérés tanévekre lebontott feladatait a munkaterv tartalmazza.

22.3 Az értékelés

Az értékelés a tanítási-tanulási folyamat minden mozzanatára kihat. A pedagógusok értékelő magatartásának és a tanulók önértékelésének jellemzője a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése. Az integrált oktatást vállaló iskolákban az értékelés kérdése külön figyelmet igényel.

A pedagógiai program értékelési **konceptiójának** célja, hogy az értékelés:

- ne minősítsen, hanem fejlődési állapotról számoljon be;
- számba tudja venni, hogy a tanuló az előző szintjéhez, önmagához mérten mennyit fejlődött;
- lehetősége legyen a pedagógusnak, hogy a pedagógiai szempontok érvényesítésével a tanulót egyénre szabottan értékelje
- jelenjék meg, hogy a **tanuló** saját lehetőségét mennyire használta ki.

Iskolai gyakorlatunkban háromféle értékelési módot különböztetünk meg:

- a minősítő értékelést (teljesítménymérést),
- a diagnosztikai értékelést és
- a fejlesztő értékelést.

Az értékelésnek ki kell terjednie az iskolai élet minden területére. Ennek megfelelően értékeljük minden tanulónk esetében:

- tárgyi követelmények elsajátítását
- napi szinten
- témakörök szintjén
- komplexen (iskolánk kidolgozott innovációja szerint)
- tanórán kívüli magatartását
- felszerelésének meglétét
- szabálytiszteletét, felelősségvállalását
- korábbi teljesítményéhez képest fejlődési törekvéseit.

Értékelésünknek a következő kritériumoknak kell megfelelnie:

- ösztönző hatású,
- folyamatos, rendszeres,
- segítő szándékú legyen,
- céljai és követelményei legyenek előre ismertek.

Hagyományosan tanulóink **kimagasló teljesítményeit** a tanévzáró ünnepélyeken értékeljük. Ennek formája bizonyítvány, oklevél, könyv, szóbeli dicséret. Itt tanulói közösségeket is kiemelhetünk. Dicséretet és jutalmat adunk: 1. osztályban csak az osztályközösség előtt a kiemelkedő képességű tanulóknak, 2-4. o. kitűnő és jeles tanulóknak (jeles: 1 db 4-essel), 5-6. o. kitűnő és jeles tanulóknak (jeles: 2 db 4-essel), 7-8. o. kitűnő és jeles tanulóknak (jeles: 3 db 4-essel).

Ennek szempontjai a tantestület döntése:

- tanulmányi munka
- sportteljesítmények
- közösségi munka
- kulturális és közéleti tevékenység

Példakép állításával is próbáljuk alakítani tanulóink személyiség fejlődését, mely szerint a nyolcadik osztályos tanulók közül kiválaszthatunk egy-egy tanulót, akik az évek során folyamatos munkájukkal kiérdemelték az iskolaközösség elismerését.

A jutalmazás formái

Egyéni jutalmazási formák: Az iskolában elismerésként a következő írásos dicséretetek adhatók:

- szaktanári,
- osztályfőnöki,
- igazgatói,
- nevelőtestületi.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók, tantárgyi szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén könyvvel, oklevéllel jutalmazhatók.

A jutalmak odaítéléséről - a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatása után - az osztályfőnök dönt.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye (tanulmányi és kulturális versenyek győztese, az év tanulója, az év sportolója, az iskoláért végzett kiemelkedő társadalmi munka részese), jutalmát a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Csoportos jutalmazási formák: Jutalomkirándulás, kulturális hozzájárulás (színház, vagy kiállítás látogatáshoz).

22.3.1 A tanulók tudásának értékelése

A tantárgyi követelményeket a helyi tanterv határozza meg. Az értékelés az adott tantárgyat tanító pedagógus **tanügy-igazgatási** jogköre. **Az értékelésnél** figyelemmel kell lenni a tanuló általános állapotára, fejlesztés esetén egyéni haladására, képességeire. Nagyon fontos a minimumszint pontos meghatározása, melynek a tanuló és a szülő számára is egyértelműnek, és teljesíthetőnek kell lenni.

Az értékelés különböző formáit használjuk az iskolában. **A vonatkozó jogszabályi előírások** alapján szöveges értékelést az alsó tagozaton: az első évfolyamon és második évfolyamon az első félévben használunk, majd 2–8.-ban az ötfokozatú érdemjegy **az osztályozás eszköze**. A félévi és év végi szöveges értékelő rendszerek mellett megjelennek a havonként történő értékelési módok is, amelyeket az alábbi tematika szerint végeznek el. Fontos, hogy havonta a tanulók saját magukat is értékelik.

22.3.2 Az írásbeli beszámoltatás formái

A tanulókkal a pedagógus egyéni döntése szerint a tanév elején diagnosztizáló mérést íratunk.

A témazáró dolgozat megíratására egy teljes tanórát biztosítunk. A tanulók egyenletesebb terhelése érdekében a felső tagozaton a témazáró dolgozatok időpontját az e-naplóban egy héttel előre jelezzük. Egy tanítási napon a tanuló maximum két témazáró dolgozatot írhat. A pedagógus a dolgozatírás időpontját követően a 2. tanóra köteles a dolgozatot értékelve a tanulók számára kiosztani.

A 4-8. évfolyamon a témazáró dolgozat tartalmazhat legfeljebb két minimumkérdést, amelynek minimum 75 %-os teljesítése a dolgozat legalább elégséges szintű értékelésének feltétele. A minimumkérdés a témazáró dolgozat első-két kérdése lehet, mely kizárólag a törzsanyagra vonatkozhat. A feladattípusra a dolgozatban egyértelműen utalni kell.

A kisdolgozatok, szódolgozatok nem vesznek igénybe egy teljes tanórát, általában 10–20 percesek, bármelyik tanítási órán írathatók.

A felsorolt értékelési formák közül az írásbeliek értékelésénél az alsó és felső tagozaton egyaránt a következő értékelési skálát alkalmazzuk:

91% – 100% = 5 (jeles)	- kiválóan teljesített/kiválóan megfelelt
76 %– 90 % 4 (jó)	- jól teljesített/jól megfelelt
56% – 75 % 3 (közepes)	- megfelelően teljesített/megfelelt
31%– 55 % 2 (elégséges)	- megfelelően teljesített/megfelelt
0%– 30% 1 (elégtelen)	- felzárkóztatásra szorul

Az egységes iskolai követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani. A szaktanárok minden tanév első tantárgyi óráján ismertetik a tanulókkal (és az első szülői értekezleten, illetve a fogadóórákon a szülőkkel) a tantárgy követelmény- és értékelési rendszerét, a pótlási és javítási lehetőségeket.

A tanuló értékeléséről a szülő az elektronikus ellenőrzőn és az e-naplón keresztül rendszeresen értesítést kap.

22.3.3 A szóbeli beszámoltatás formái, az értékelés módjai

- Szóbeli felelet
- Önálló kiselőadás
- Tanórai munka
- Részvétel versenyeken

Az *alsó tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése a jogszabályban meghatározottak szerint szöveges formában történik: negyedévi, félévi és év végi az első osztályban, második osztályban negyedévi és félévi értékeléssel.

A későbbiekben és a *felső tagozaton* a tanulók teljesítményének értékelése tanév közben érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén osztályzatokkal (kitűnő, jeles, jó közepes, elégséges, elégtelen) történik.

Az értékelés kategóriái első osztálytól a második évfolyam félévéig

Kiválóan teljesített / Kiválóan megfelelt

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti (írásbeli teljesítménye eléri vagy meghaladja a 90 %-ot).

Ismeretei biztosak, képes azokat az évfolyam követelményeinek megfelelő szinten alkalmazni. Szóban és írásban is képes gondolatai, véleménye és a tanultak pontos megfogalmazására. Életkorának megfelelő szinten képes az összefüggések meglátására, alkotó módon tudja megszerzett ismeretanyagot hasznosítani.

Jól teljesített / Jól megfelelt

A tantervi követelményeket általában jól teljesíti (írásbeli teljesítménye 76 - 90 % között mozog).

Ismeretanyaga jó, alkalmazásában kissé bizonytalan. Szóban és írásban kevés segítséget igényel feladatmegoldásai során. Kevés segítséget igényel az összefüggések meglátásában, ismereteit önállóan is képes alkalmazni.

Megfelelően teljesített / Megfelelt

A tantervi követelményeket alapvető szinten teljesíti (írásbeli teljesítménye 51 -75 % között ingadozik). Ismeretanyaga közepes szintű, alkalmazása során többször igényel segítséget. Szóban és írásban nehézkesen nyilvánul meg. Összefüggések meglátására csak segítséggel képes.

Felzárkóztatásra szorul

A tantervi követelményeket alacsony szinten teljesíti, írásbeli teljesítménye nem éri el az 50 % -ot. Ismeretanyaga csekély, önálló alkalmazására is csak sok segítséggel képes. Szóban és írásban csak kérdések segítségével tud megnyilvánulni, fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

Az első osztályosok tekintetében az év végi bizonyítvány elkészítéséhez az Oktatási Minisztérium által támogatott 2.1.26-2.1. számú szervert használjuk 2004 óta.

22. 3.4 A tantárgyi érdemjegyek és osztályzatok kritériumai

Jeles

A tantárgyi követelményeknek kifogástalanul megfelel.

Ismeri, érti, önállóan képes alkalmazni a tananyagot.

Szóban és írásban pontosan, szabatosan fogalmaz.

Fogalmai pontosak, tiszták, összefüggésüket, rendszerüket átalakítja.

A váratlan problémák nem riasztják vissza, hanem biztos ismeretei birtokában közelíteni képes a megoldáshoz.

Jó

A tantervi követelményeket megbízhatóan teljesíti.

Fogalmi tiszták, az önálló alkalmazásban kissé bizonytalan.

Szóbeli és írásbeli fogalmazásában nem követ el értelemzavaró pontatlanságokat.

Az alapvető összefüggéseket tudja, a begyakorolt módszerekkel biztosan dolgozik.

Közepes

Csak az alapvető tantervi követelményeket teljesíti.

Pontatlanul, nehézkesen nyilvánul meg szóban, írásban egyaránt.

Fogalmi nem tiszták, az összefüggéseket csak segítséggel ismeri fel.

Elégséges

A tantervi követelményekből csupán annyit képes elsajátítani, amennyi a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges.

Fogalmakat nem ért, önállóan egyszerű összefüggéseket sem tud felismerni.

A legalapvetőbb feladatok megoldásához is tanári segítségre szorul.

Elégtelen

A tantervi követelményeknek nevelői segítséggel sem tud eleget tenni.

22.3.5 Nevelési eredményvizsgálatok

Célja: megmutatja a tanulók neveltségi, fejlettségi állapotát, a nevelés hatékonyságának elemzésére ösztönöz, és mindezzel megalapozza a további nevelőmunka tudatos, célratörő irányítását, korrekcióját és továbbfejlesztését.

Minden évfolyamon kötelező pedagógiai mérést készíteni a munkaközösség-vezetők iránymutatásával.

A személyiség neveltségének mutatói

- Az egyén tevékenysége.
- A tevékenység folyamatában kialakuló erkölcsi tudata.
- A tevékenységben kialakuló tulajdonságok, készségek, képességek, attitűdök.
- A tevékenységre ösztönző motívumok.
- Az egyén életmódja.

A közösség fejlettségi állapotának mutatói

- A közösség tevékenységrendszerének tartalma és kiterjedtsége.
- A közösség szerkezetének sajátosságai.
- Az önkormányzati tevékenység minősége.
- A közvélemény minősége.
- A közösség külső kapcsolatainak fejlettsége.

Eredményvizsgálati módszerek

- Megfigyelés.
- Beszélgetés.
- Kérdőíves felmérés.
- Pedagógiai helyzetteremtés.
- A tanulói produktumok elemzése.
- Az iskolai dokumentáció tanulmányozása.
- A végzett növendékek helyállásának vizsgálata.
- Az intézménybe érkező első osztályos tanulók neveltségi szintjének felmérése és a feladatok meghatározása.
- A negyedik osztályba történő átlépéskor a neveltségi, fejlettségi mutatók vizsgálata.
- Nevelési értekezletek témája (évente egyszer) valamelyik neveltségi szint széleskörű vizsgálata.
- A félévi és év végi osztályozó értekezleten részletes beszámoló az osztály neveltségi szintjéről, és a következő időszak feladatairól.
- Havonta és félévenkénti magatartás és szorgalom nevelőtestületi értékelése.

22.3.6 Oktatási eredményvizsgálatok

- "Bemenetkor" az első osztályosok ismeretanyagának, képességeinek felmérése, a feladatok meghatározása, szükség esetén fejlesztő pedagógus segítségével.
- "Átmenetkor" a 4. és 5. osztályban tanítók és a szaktanárok közösen összeállított anyagon mérik az alapkészségek helyzetét (hangos és szövegértő olvasás, helyesírás, matematika).
- Országos mérések 4. 5. 6. 7. és 8. évfolyamon minden tanévben (bemeneti-kimeneti mérések).

23. A TANULÓ MAGATARTÁSA, SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

Tanulóink magatartását, szorgalmát személyiségi jegyeik, lehetőségeik figyelembevételével értékeljük. Értékeléskor figyelembe vesszük magatartásuk, szorgalmuk alakulását, pozitív vagy negatív változásait. A tanuló magatartását, szorgalmát havonta értékeljük az adott osztályban tanító valamennyi nevelő részvételével. Figyelembe vesszük a tanuló fejlődésében bekövetkezett változásokat. Az első osztályos évfolyamon a magatartás –szorgalom értékelése érdemjeggyel történik. A félévi és az év végi magatartás-és szorgalomjegyek megállapítása az eddig kapott jegyek összegzése.

23.1 Magatartás:

Példás:

- a házirendet megtartja, annak megtartását társaitól is megkívánja, példája pozitívan hat,

- megnyilvánulásaiban kulturált hangnemet használ, társaival és a felnőttekkel való kapcsolatában tisztelettudó,
- képességeit alkotó módon, pozitívan használja fel, vállalt feladatait, megbízatásait felelősségtudattal látja el,
- a közösségi munkában aktív, segíti társait az iskolai élet különböző területein,
- az értékelt időszakban nem volt igazolatlan mulasztása.
- az értékelt időszakban legfeljebb egy esetben merült fel kifogás magatartásával kapcsolatban.

Jó:

- a házirendet betartja,
- tevékenységével, magatartásával segíti a közösséget,
- tanulmányi és közösségi munkában aktív, megbízható,
- az értékelt időszakban legfeljebb két esetben merült fel kifogás magatartásával kapcsolatban.

Változó:

- a házirend ellen vét,
- társaival, nevelőivel szemben tanúsított magatartása kifogásolható,
- az őt körülvevő környezet esztétikumának, rendjének megtartására fel kell hívni a figyelmét,
- képességeit nem hasznosítja, megbízatásait, közösségi munkáját csak ösztönzésre végzi.
- az iskolába és órára késve érkezik, mulasztását nem tudja igazolni.

Rossz:

- a házirend ellen tudatosan, rendszeresen és súlyosan vét,
- társaival, nevelőivel szemben erősen kifogásolható a viselkedése,
- képességeit bomlasztó tevékenységre használja fel,
- felelősséget sem társai, sem közössége iránt nem érez, nem vállal,
- a közösségi munkából kivonja magát,

A tanuló félévi és év végi magatartási osztályzata eltérhet a havi jegyek átlagától, ha a tanuló kiemelkedő jutalmazásban vagy elmarasztalásban részesült, és a szülőt erről előzetesen írásban tájékoztatjuk.

23.2 Szorgalom

Példás:

- tanórákra való felkészülését a rendszeresség, kötelességtudat és a pontosság jellemzi,
- óra alatt kitartóan, érdeklődéssel figyel, aktivitása, teljesítménye állandó,
- a feladatok végzésében önálló, rendszeres,

- tehetségéhez mértén vesz részt a csoportmunkában és önálló munkában.
- munkája eredményes, társai munkáját is elősegíti,
- önművelése rendszeres és többirányú,
- szorgalmával példát mutat, serkent, ellenérzést nem kelt társaiban,
- írásbeli munkáinak külalakjára az esztétikum, az igényesség jellemző,
- tanulmányi versenyeken részt vesz...

Jó:

- tanórákra való felkészülésében rendszeres, de nem alapos,
- óra alatt figyel, spontán aktivitással vesz részt,
- a tananyag iránt érdeklődik csupán, – a csoportmunkában és az önálló munkában tehetségéhez mértén igyekszik részt venni,
- írásbeli munkáinak külalakja megfelelő.

Változó:

- óra alatt figyelme ingadozó, hullámzó aktivitást mutat,
- tanórákra való felkészülése rendszertelen,
- feladatait felszólításra, ellenőrzés mellett végzi el,
- érdeklődése szűk körű, ritkán tapasztalható aktív irányulás,
- önművelése rendszertelen. Információit csak esetenként használja fel,
- írásbeli munkáinak külalakja változó képet mutat...

Hanyag:

- a szorgalom teljes hiánya jellemzi,
- feladatait nem végzi el, érdektelenség, közöny jellemzi,
- az órai munkában passzív,
- valamilyen tantárgyból nem teljesítette a minimumot (bukás),
- a tanultakat nem akarja alkalmazni.

24. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

24. 1. Tanórák csoportbontásban

Iskolánkban alkalmazható az osztályokon belüli csoportos oktatásszervezés. A csoportbontást az Etika/Hit és erkölcs tanterv tantervénél alkalmazzuk.

24. 2. Egyéb foglalkozásokra vonatkozó csoportbontás

Az egyéb foglalkozások esetén a foglalkozás jellegének és pedagógiai tartalmának megfelelő képesség alapú differenciált csoportbontást alkalmazunk, a szubjektív és objektív lehetőségekhez mérten.

25. A NEMZETISÉGHEZ NEM TARTOZÓ TANULÓK RÉSZÉRE A TELEPÜLÉSEN ÉLŐ NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSÉT SZOLGÁLÓ TANANYAG

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot az iskola az irodalom, hon- és népismeret, történelem, etika tantárgyak helyi tantervébe építette be.

26. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A tanulók fizikai állapotának a mérését a NETFIT teszt alapján végezzük.

A tanulók fizikai állapotának felméréséhez használt teszt-együttes megfelel az alábbi kritériumoknak:

Végzése semmilyen egészségkárosító hatást nem válthat ki

Megfelel a tudományos előírásoknak

Elsősorban az egészségben meghatározó szerepet játszó összetevőket méri

Egyszerűen végrehajtható. A méréshez szükséges eszközök rendelkezésre állnak.

A vizsgálatokat életkorra és nemre való tekintet nélkül minden olyan egészséges tanuló elvégezheti, aki az iskolai testnevelés alól nem kap teljes felmentést

A könnyített- és a gyógytestnevelésre utalt tanulók általános izomerejének minősítése csak – szakorvosi véleményezés alapján – az orvos által nem tiltott motorikus próbákban elért teljesítmény alapján végezhető el

A mérések általános szempontjai:

A tanulók valamennyi tesztet tornafelszerelésben hajtják végre

Valamennyi tesztet jól szellőző tornateremben illetve szabadtéren végeztetjük el

A tesztek között a tanulók pihenhetnek.

A tesztre vonatkozó pontos utasítások ismertetése után ösztönözzük tanulóinkat a tesztek pontos, gyors, egyenletes végrehajtására

Minden motorikus próba elvégzését általános és speciális bemelegítés előz meg

Vizsgált tényező	A teszt leírása	Értékelés (pontozás)
Testtömeg index mérése	A magasság és a testtömeg mérése	A BMI index alapján
Vállöv és karizmok erő-állóképességének mérése	Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan ütemre	Elvégzett szabályos fekvőtámaszok száma
Hátizmok- és törzsizmok erejének mérése	Hason fekvésből törzsemelés	Az elemelés magasságának mérése
Hasizmok erő-állóképességének mérése	Hanyattfekvésből felülés (csak a váll elemelése) és visszaereszkedés folyamatosan ütemre	Elvégzett szabályos felülések száma
Törzs és lábizmok és ízületek mozgásterjedelmének mérése	Nyújtott ülésből előre hajlítás egyik, majd másik lábbal	Az előrenyúlás mérése cm-ben
Alkar maximális erejének mérése	Kézi szorítóerő mérővel	A két kéz átlagának mérése kg-ban
Az alsó végtag dinamikus erejének mérése	Helyből távolugrás	Két kísérletből a jobb eredmény számít cm-ben
Aerob kapacitás mérése	20 méteres ingafutás folyamatosan növekvő sebességgel	Elért eredmény m-ben

27. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,

- stresszkezelés,
- önismeret, önbecsülés megerősítése,
- célok megfogalmazása és kivitelezése,
- konfliktuskezelés,
- problémamegoldás, döntéshozás,
- kortárs csoport nyomásának kezelése,
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- elutasítási készségek fejlesztése.

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

Testi és lelki egészség

Az iskolára nagy felelősség hárul a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelésében. Az iskola minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók lelki, testi és szociális fejlődését. Az iskolának személyi és tárgyi feltételeivel biztosítani kell a gyerekek pozitív beállítódásának, magatartásának, és szokásoknak kialakulását, amelyek a fiatalok egészségi állapotát javítják.

Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot megtartására, örömteli megélésére, és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. A pedagógusoknak fel kell készítenie a fiatalokat, hogy az önálló felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani. Ismerjék meg azokat a dolgokat, amelyek leginkább az egészségük teljességét csorbítják vagy éppen testi épségüket veszélyeztetik (háztartás, iskola, közlekedés, veszélyes anyagok). Az iskola kötelessége, hogy felkészítse a diákokat az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök helyes használatára, az utas balesetek elkerülésének módjára. Figyelmet kell fordítani a veszélyes anyagok, illetve készítmények helyes kezelésére (felismerése, tárolására). Ismereteket kell szerezniük a függőséget kialakító tényezőkről (dohányzás, alkohol, drog, táplálkozás). Segítséget kell nyújtani a pedagógusnak a helyes szexuális kultúra és magatartás kialakításában, figyelmet kell fordítani a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra.

Az iskola szerepe jelentősége

Az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere az iskola. Az iskola egyedül nem képes ezeket a feladatokat ellátni, így a szülőkkel és a védőnővel közösen karöltve dolgozik a tizenévesek egészségfejlesztésén. Az éves munkatervben az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés elmélete és gyakorlata szerepeljen, s ez a beszámolóban jelenjen meg. Több elvi megfontolás teszi elsődlegessé az iskola színterét az egészségnevelésben:

1. Minden korosztály hosszú éveken át látogatja az iskolákat.
2. Az iskola gyerekekre gyakorolt hatása többretegű. A kommunikációs üzenet egyrészt tananyag, másrészt pozitív példát kapnak a pedagógusoktól. Az iskola, mint társadalmi intézmény, más intézményekkel kooperálva végzi munkáját (sportintézmények, egészségügyi intézmények stb...).
3. A tanulói személyiségfejlődésben nagy jelentőségű az egészség kialakítása. Az iskolások olyan személyiségfejlődési periódusban vannak, ahol az értékek elsajátítása megfelelő, így érdemi hatás érhető el későbbi életideálok, preferenciák kialakításában.
4. Korosztályonként speciális, kornak megfelelő szakirányú képzésben vehet részt.

Az egészségnevelésnek mára már hagyományai is kialakultak. Iskolánkban minden november egészségnevelési hónapként van nyilvántartva. A hónap során többször megemlékezünk valamilyen szinten az egészségről.

Külső szakemberek előadásokat, felvilágosító beszámolókat tartanak, melyek felhívják a fiatalok figyelmét a károsító szenvedélyekre és ezzel megpróbálja a gyermekek tudatát pozitív irányba befolyásolni. A prevenció nem elegendő, hiszen a gyerekek nemcsak az iskolában élnek, hanem az őket körülvevő társadalom is befolyásolja (sok esetben negatívan).

Az iskolában osztályfőnöki órákon tantervi követelményként kötelezően, előírtan kell az egészségről beszélni.

A SPORT szerepe az egészségnevelésben

A testnevelés és sport felkészít az élet- és munkanehezségek elviselésére, a kapcsolatteremtő képesség fejlesztésére, szolidaritás, a tolerancia és a fair play szellemének megismertetése mellett az egészség megőrzésére is.

Az iskolai sport aktív szerepvállalásra és önkifejezésre nevel, önmegvalósításra ad lehetőséget. Speciális kognitív, affektív-emocionális és motoros tudást biztosít. A tananyag valamilyen szintű elsajátítása egészséges életmód és testkultúra fejlesztését is jelenti.

A testnevelés és sport műveltségi terület **céljaiban** elsődleges:

- egészségfejlesztő, egyben az egészség stabilitási tartományát növelő, biológiai érést a gyermekek egészséges testi fejlődését támogató
- az edzettséget, a testi és lelki alkalmazkodást, fizikai és lelki kondíciót fejlesztő
- szórakozást, örömkeltést, versenyzési vágy kiélését biztosító
- a sport- és mozgáskultúrával összefüggő ismereteket átadó, számonkérő funkció.

Az iskola környezeti nevelési elvei

A környezeti nevelés csak az iskolai oktatással egységben, attól el nem különítve értelmezhető, mivel a tanulók teljes személyiségére hat. A motiváció kialakítása, megőrzése és fejlesztése minden életkori szakaszt átívelő célunk, mely egyben biztosítja is a folyamatosságot a környezeti nevelés során. A célok meghatározásánál figyelembe vettük a pedagógusok véleményét is, kiemelt hangsúlyt adva a gyakorlatnak, mivel fontosnak tartjuk, hogy elérhető, teljesíthető célokat tűzzünk ki magunk elé.

Első és második évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét
- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét
- kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést
- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán

- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- a természet közelség igényének, a pozitív jövőképek a kialakítása

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóban a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegítik;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
  - a környezet fogalmával,
  - a földi rendszer egységével,
  - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
  - a környezetvédelem lehetőségeivel,
  - lakóhelyünk természeti értékeivel,
  - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival.

A környezeti nevelés céljaként megfogalmazott fenntartható fejlődés, környezettudatos magatartás előmozdításához elengedhetetlen, hogy az általános iskola befejezésekor a diákok megértsék, saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat:

- **Fenntartható fejlődés:** A jelenlegi generációk szükségleteinek kielégítése olyan módon, amely nem veszélyezteti a jövő nemzedékek szükségleteinek kielégítését.
- **A növekedés korlátai:** A Föld, és a földi erőforrások végesességéből adódó korlátok, melyek lehetetlenné teszik az emberiség lélekszámának, és anyagi javainak folyamatos gyarapodását.
- **Alapvető emberi szükségletek:** Minden ember és társadalom igénye és joga a túléléshez szükséges energiához és anyagokhoz való igazságos és egyenlő hozzáférésre, és a Föld lehetőségeihez mért kielégítő életminőség megvalósítására.
- **Az elővigyázatosság elve:** A megfontolt, a nem kívánt következményekre is figyelemmel lévő, az ökológiai folyamatokba a lehető legkevesbé beavatkozó döntéshozatal szükségessége olyan esetekben, amikor nem ismerünk minden körülményt, és/vagy amikor az adott kérdésre vonatkozó tudományos álláspont megosztott.
- **Kölcsönös függőség:** A minden elem és életforma (beleértve az embereket is) között fennálló kölcsönös és egyenrangú függőségi kapcsolatok a természeti rendszerekben.

Mindez úgy valósítható meg, ha a tanulók érzékennyé válnak környezetük állapota iránt, és így képesek lesznek a környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére, a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére, a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására. A környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt a tanulók életvitelét meghatározó alapelv.

A környezeti nevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- A helyi tantervben szereplő tantárgyak, valamint az első-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- A környezeti nevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozások: minden félévben osztályonként egy-egy gyalog- vagy kerékpártúra a környékre a környezeti értékek felfedezésére; minden évben a „Föld napja” alkalmából történő megemlékezés, minden tanévben egy alkalommal „környezetvédelmi őrjárat” szervezése a településen; szárazelemgyűjtés és papírgyűjtés megszervezése az iskolában. Az iskolai kirándulások alkalmával hazánk környezeti és természeti értékeinek megismertetése.

Környezetvédelmi feladatok a tanulók számára

A tevékenységi területeket a környezetvédelem területei szerint csoportosíthatjuk:

- a) A talaj védelme
- b) vízvédelem
- c) levegővédelem
- d) növényvilág védelme
- e) az állatvilág védelme
- f) tájvédelem és az emberi környezet védelme

1. osztály:

Az időjárás elemeinek és változásának megfigyelése, lerajzolása. A megfigyelés során a víz megjelenési formáinak felismerése. Időjárási naptár készítése. Szimbolikus jelek (Nap, felhő, eső) használata. A csapadéktípusok vizsgálata. A lakóhely szeméttől való tisztítása. Növények gondozása az osztályban. Az iskolaudvar növényzetének vizsgálata. Virágos növények magjainak elvetése, palántanevelés pl. anyák napjára.

2. osztály:

Zajszennyezés vizsgálata. Az anyagok tulajdonságainak észrevétele, amelyek miatt a környezetet szennyezhetik, veszélyeztethetik. Fém, üveg, műanyagok vizsgálata. Pohár vízbe olaj öntése és vizsgálata. Az iskola tisztántartása, gyomok irtása, falevelek gereblyézése, összegyűjtése.

3. osztály:

Tévéműsorok, reklámok és az azokban előforduló helyes és téves tájékoztatások megfigyelése, elemzése. „Búvárkodás” előzetes feladatok megadásával természetfilmek és könyvtári könyvek segítségével. Palántanevelés különböző feltételek között (fény, víz, talaj megvonása, talaj szennyezése). Kirándulás alkalmával a helyes viselkedés tudatos alkalmazása. Madár-les, hangok a természetben (hangtérkép).

Jó és rossz fogalma a környezetünkben.

4. osztály:

Az otthon tisztasága, szennyező forrásai. Környezetünk tisztasága, szennyezettsége. A lakóhely levegőjének, vizeinek tisztasága, szennyezettsége. Szennyező-források a környezetben, a szennyezés hatása az élőlényekre, az emberre. A megelőzés, a védekezés lehetőségei. Folyamatos megfigyelések, egyszerű vizsgálatok a levegő, a víz, a talaj tisztaságáról. Vízminták egyszerű vizsgálata. Egyszerű eljárás a víz tisztítására, szűrésére. Hogyan védekezhetünk a szennyezés ellen? Szennyezés nélküli falu és város tervezése. Természetvédelmi képek, cikkek, gyűjtése. Védett növény-, és állatfajok ismerete. Növények gondozása, fák ültetése felnőttek segítségével. Állatok környezetbarát, de humánus tartása.

5-6. osztály:

Az utcaképet csúfító szakadozott plakátok, hirdetések stb. helyett az illetékesek engedélyét kikérve segédkezzenek esztétikus, a falu kulturáltságát, rendszeretét tükröző hirdetések kihelyezésében.

Törekedjenek arra, hogy településük egyre tisztább, rendezettebb legyen – ahogy ez az Európai Unióban elvárható és természetes követelmény is!

A föld védelméért a mezőgazdaságilag művelt területeken figyeljék meg, hol látnak elszórt vegyszeres zsákokat. Érdeklődhetnek, hogyan küzd a település lakossága, a mezőgazdasági vállalkozók a talajpusztulás vagy minőségromlás ellen.

Állapítsák meg a tanulók a területük, településük talajtípusát és hozzák kapcsolatba a rajta termesztendő növényfajokkal. Folyamatosan gyűjtsék tanulóink a hasznosítható hulladékokat.

Figyeljék környezetük élővizeinek felszínét: tiszta, áttetsző vagy zavaros, habos, uszadékos, olajfoltos vagy elszíneződött-e. Vízi növények, új fajok megjelenése is mutatja a vízminőség változását.

A levegő védelméért végezzenek a forgalmasabb utakon gépjárműszámlálást.

7- 8. osztály:

Tájékozódjanak, hol és hogyan tárolják a háztartási hulladékot, figyeljék meg, mely utcák, utcácskák a legszemetesebbek, hová kellene több szeméttartót kihelyezni és rendszeresen üríteni. Figyeljék rendszeresen a fák egészségi állapotát, különösen az aszfaltos út mellettiét és a fiatal példányokét. Térképezzék fel a természetes élőhelyek pusztulásának okait.

Növényhatározó könyvek segítségével állapítsák meg a lakóhely és környéke fainak, cserjéinek és lágyszárú növényeinek neveit és igyekezzenek ezekről minél többet megtudni. Tegyenek javaslatot parkosításra, fásításra. Ismerjék és védjék a védett növényeket. Figyeljék az évszakokkal és az időjárással összefüggő növényi életjelenségeket. Az állatvilág védelméért barkácsoljanak madárodúkat, etetőket és helyezték ki a lakás, iskola közelébe. Ismerjék a hasznos madarakat. Védjék környezetüket! Dolgozzanak ki javaslatot környezeti értékeink védelmére.

Gyűjtsenek télre madáreledelt betakarítás után vagy a cserjékről ősszel. Fokozottan óvják és figyeljék a gólyák fészket, ha épségüket villanyvezeték veszélyezteti. A természetet védő diákok ugyan nem gyakorolhatnak hatósági jogköröket, de jogosultak információt kérni az általuk észlelt hiányosságok megszüntetésére tett intézkedésekről. Folyamatosan gyűjtsék a hasznos hulladékot. (környezetvédelmi órjázat- hulladékszedés)

28. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését. E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

Szociometriai méréseket készítünk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.

A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái:

- ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
- tankönyvvásárlási támogatás biztosítása,
- kirándulások anyagi támogatása,
- kedvezményes ebéd biztosítása,
- javaslat tétele rendszeres gyermekvédelmi támogatás folyósítására.
- Mentálisan sérült tanulók esetén pszichológus tanácsának kikérése, munkájának igénybevétele.
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Az életmódprogram keretében rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
  - Törekszünk arra, hogy minél több pedagógus szerezzon alapos ismereteket a sikeres kábítószer-ellenes program megvalósításához.
  - Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
  - A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.
  - Lehetőség szerint bátorítani a végzősöket az Arany János Tehetséggondozó programban való továbbtanulásra.

A fenti feladatok összefogását az igazgató által megbízott gyermekvédelmi felelős végzi, aki folyamatosan kapcsolatot tart a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szakembereivel, illetve a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat ellátó más személyekkel, intézményekkel és hatóságokkal.

29. EGÉSZ NAPOS ISKOLAI PROGRAM

Az egész napos iskola a hátrányok leküzdésének, az esélyegyenlőség növelésének egyik eszköze. Fontos életter, amely egyben kifejezi az iskolai szocializációs és civilizációs feladatainak fontosságát is. Hangsúlyozni kell azonban a megoldás eszköz jellegét. Hatékonysága a belső tartalomtól, minőségtől, színvonalától függ.

Csak minőségi egész napos iskolai program esetén várható el, hogy ennek az oktatásszervezési formának a célkitűzései megvalósulhassanak.

A törvényi-jogszabályi háttér **rendelkezéseket tartalmaz** az iskola hagyományos működési mechanizmusainak átalakítására, a differenciáltabb, hatékonyabb tanulásszervezésre, az eredményesebb nevelésre. Kiterjesztett iskolafunkciót **szorgalmaz**, a hagyományos gyakorlattól eltérően az egyéni tanulást, illetve a gyakorlást is az iskolai nevelés-oktatás részének tekinti. Ez egyben azt is jelenti, hogy az iskolai feladatellátás részének tekinti a napközi otthonos, illetve tanulószobai időszakot is, ezzel lehetővé teszi a munkarend rugalmas, differenciált alakítását. A törvény az iskola szocializációs funkciójának növelését kiemelt célként kezeli; az iskolát a felnövekvő generációk szociális terének tekinti, az étkezés, a pihenés, a sport, a játék, a művészet színtereként is értelmezi. A szabadidős programokat a **tanulók** igényéhez igazítják, és a szakkörök is szerves részét képezik a foglalkozásoknak. Ez az oktatási forma kevésbé megterhelő a **tanulók** számára, mint a hagyományos.

A jogszabály értelmében az egész napos iskolai nevelés és oktatás egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kikapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét.

Az egész napos iskolában, mint életterben gondolkodunk, így a megtervezett programelemek több síkban értelmezhetőek, **nevezetesen:**

- Tanítási óra
- Tehetséggondozás
- Szabadidős tevékenység
- Önálló tanulás
- Szociális feladatok

A tanítási órákon **folyó nevelő-oktató tevékenységről** a **jogszabályi** rendelkezések értelmében iskolánk helyi tanterve rendelkezik.

Azt látjuk, hogy a tanórákat megerősítő, a személyes képességekre és készségekre támaszkodó programok jelentősen javítják a tanulmányi előmenetelt. A felkínált tehetséggondozó programokat tovább bővítve, az egész napos iskola keretében szélesebb mozgásterünk kínálkozik a fiatal személyiségének alakítására.

Felkínált tehetséggondozó programok kiválasztásának szempontjai:

- Erősítse a tanuló tanulmányait
- Támogassa a motivációjának kialakulását, fenntartását

- Teremtse meg a lehetőséget a sikeres pályaválasztásnak, továbbtanulásnak
- Teljesítse ki a tanuló fejlődését
- Adjon a tanuló kezébe eszközt az önálló ismeretszerzéshez, tanuláshoz, ismereteinek elmélyítéséhez, érdeklődésének kielégítéséhez
- Kapcsolódjon az iskola választott prioritásaihoz
- Értéket teremtsen

A kisgyermek – kiskamasz életében nagy jelentőséggel bír a szabadidő hasznos és kulturált eltöltésének megtanulása. Fontos, hogy ez a tevékenység is értéket teremtve épüljön be a fejlődés folyamatába. A játék, bármely életkorban is élünk vele, fontos tere a személyiség fejlesztésének. A kreatív tevékenységek olyan életszerű ismereteket adnak a tanulóknak, **amit** később a napi életében tud hasznosítani.

A szabadidős tevékenységek kiválasztásának elvei:

- Praktikus ismeretet adjon
- Értéket teremtsen
- Szórakoztasson
- Kikapcsolódást jelentsen
- Építse a közösséget, a közösségi érzést
- Nyissa ki a fiatal látókörét saját környezetén túlra

Az önálló tanulás jelentősége felértékelődött. A munkafegyelem és a kitartás, a célért való küzdelem közben elveszni látszik. A tanulóknak látnia kell, hogy bár mi minden támogatást megadunk a tanulmányainak sikeres előmenetelére érdekében, de az ő feladata ezt kihasználni, élni ezzel a lehetőséggel. A napi élet része kell, legyen az az időszáv, amikor a tanuló „spontán” tanul, rögzíti és mélyíti az órán és tehetséggondozáson tanult információkat. Ennek érdekében az önálló tanulásra szánt idő védett idő az iskola napirendjében, mértékében az életkorhoz igazodik.

Napjainkban egyre több szociális és szocializációs feladat hárul az intézményekre. A mi iskolánkban ez fokozottan igaz. Az egész napos iskola, a fenntarthatóság, a ránk hárított nevelési helyzetek mind azt sugallják, hogy az itt eltöltött időben tudatosan és tervezetten irányítsuk a tanulók életét a szociális feladatok ellátásában is.

A tanulók számára felkínáljuk a napi háromszori intézményi étkezést. Választhatják ezt részben is. Ha a család nem kíván élni ezzel a lehetőséggel, akkor biztosítjuk, hogy társaival együtt, a saját maga hozott ételmét fogyassza el.

A tanuló számára az egész napos iskolában a munkakörülmények biztosítása kiemelt feladat. Szükséges a megfelelő mozgástér, infrastruktúra, eszközök biztosítása.

Az iskola teljes körű egészségnevelési programja a szociális feladatokat részleteiben kidolgozza.

30. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

A házi feladat a tanítási órán elsajátított ismeretek, készségek gyakorlását, bevésését, alkalmazását szolgálja. Lehetőséget ad a tanulónak az egyéni tanulási stílus és az egyéni munkatempó kialakítására. A körültekintően megválasztott házi feladat segítségével a tanuló fokozatosan válik az ismeretszerzésben és alkalmazásban önállóvá és eredményessé. Az egyéni tanulási stíluson túl kialakítja az önellenőrzés és önértékelés képességét. Rendszeres végeztetése és folyamatos, következetes ellenőrzése a tanuló munkafegyelmét javítja, egyúttal sikerélményhez is juttatja.

Szóbeli és írásbeli házi feladatok adásának elvei:

- Kapcsolódjon az aktuális tananyaghoz.
- Egyértelmű, önállóan megoldható legyen.
- A feladatok nehézsége feleljen meg a tanulók képességeinek.
- A szóbeli és írásbeli feladatok aránya megfelelő legyen.
- A tanulók kapjanak visszajelzést az otthoni (napközis) munkájukról.(dicséret, elmarasztalás)
- A szaktanárok az általuk tanított tantárgy hatékony tanulási módszerének bemutatásával, rendszeres gyakoroltatásával segítsék a tanulók otthoni felkészülését.
- Alkalmazzuk egyre gyakrabban a differenciált házi feladatot.
- A megtanulandó szabályok, meghatározások, versek, szépirodalmi szövegrészek megtanulására adjunk elegendő időt.
- Házi feladat lehet a tananyaghoz kapcsolódó gyűjtőmunka, kiselőadásra való felkészülés is.
- Lehetőség szerint adjunk kreativitást igénylő, készségeket fejlesztő, az ismeretszerzés más módjait is igénylő feladatokat (könyvtári gyűjtőmunka, internet stb.).
- Folyamatos megfigyelés eredményeként a helyes tanulási technikák kiválasztása, fejlesztése. Minden tanuló számára a legoptimálisabb – életkori szintjének és aktuális szükségletének megfelelő – tanulási módszerek megismerése, az egyéni tanulásban az önállóság fokozása.
- A figyelem, akarat fejlesztése, irányítása.
- A tanulók természetes érdeklődésének felkeltése, ébrentartása, elmélyítése, az egyéni érdeklődés és egyéni képességek kibontakoztatása.
- Az önművelési igény felkeltése, az önművelés legfontosabb jártasságainak, készségeinek, képességeinek kialakítása, fejlesztése, önálló ismeretszerzésre ösztönzés.
- A hátránnyal induló tanulók következetes fejlesztése, felzárkóztatása, a gyengébb képességűekkel való differenciált foglalkozás.
- A tehetséges tanulók képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Önálló gyűjtőmunka végzése.

Az írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának korlátai:

Az írásbeli feladat:

- változatos legyen
- előkészített legyen
- az elmélyítést segítse
- gyakoroltasson
- szoktasson csoportos munkára
- az összes házi feladat kevesebb, mint felét tegye ki.

A szóbeli feladat:

- fejlessze a szövegértést
- fejlessze a beszédképességet
- teremtsen lehetőséget együttműködésre
- fejlessze a verbális memóriát
- tegye eredményessé a csoportos/kooperatív órai munkát
- az összes házi feladat több mint felét tegye ki.

Hétvégére és az iskolai szünetekre csak annyi házi feladat adható fel, mint általában egyik tanóráról a másikra.

31. A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” c. fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A 4-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégéses” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- Ha a tanuló a 2-8. tanév végén három tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanuló az első évfolyamon első alkalommal nem tesz eleget az előírt követelményeknek, munkája előkészítő jellegűnek minősül, és tanulmányait az első évfolyamon folytatja.
- A 2–8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól,

- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse.
  - egy tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, és kellő számú jegy nem áll rendelkezésre.
  - a tantárgy óráinak 30 %- áról mulasztott, és kellő számú jegy nem áll rendelkezésre.
  - magántanuló volt.
- A 250 óránál többet mulasztott és az egyéni munkarendben tanulók estében osztályozóvizsgát minden tantárgyból kötelesek tenni.

32. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

32.1. A fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ismeretek

32. 1. 1. Jogi meghatározottság

A fogyasztóvédelemről szóló irányadó jogszabályok rendelkeznek a fogyasztók oktatásáról. Kiemelt fejlesztési feladat a NAT-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is nevelési-oktatási feladatként szerepel.

32. 1. 2. A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A fogyasztóvédelmi oktatás célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

- Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakítása.
- A jogait érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő tanulók képzése.
- A vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése
- A tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, és a döntésre való felkészülés.
- Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztónak joga van:

- a.) az alapvető szükségleteinek kielégítéséhez
- b.) a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozáshoz
- c.) a választáshoz különböző termékek és szolgáltatások között
- d.) a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretéhez

- e.) a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez
- f.) az egészséges és elviselhető környezetben való élethez

32. 1. 3. A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásai:

Vizuális kultúra:

- A közvetlen és rögzített kommunikáció.
- A tömegtájékoztatás formáinak megkülönböztetése.
- A reklámplakátok szerepe.
- A fotó és a reklám hatásrendszerének feltárása.

Földrajz:

- A fogyasztói kultúra fejlődése.
- Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás.
- Gyűjtőmunka nyomtatott információhordozókból hazánk gazdasági és település földrajzi sajátosságairól.
- Az életmód és a fogyasztási szokások alakulása.
- Vásárlási, fogyasztási szokásaink.
- A család gazdálkodása.

Informatika:

- Az internet egyes kommunikációs szolgáltatásának használata.
- Vásárlás az interneten.
- Informatikai biztonság, az információ hitelessége, a szerzői jog fogalmának megismerése.

Magyar nyelv és irodalom:

- A különböző irodalmi művek, filmek elemzésének egyik szempontja.

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek:

- Az ipari és hírközlési forradalmak jelentőségének megértése.

További szinterek:

- Tanórán kívüli elemek (vetélkedők, versenyek, rendezvények stb.).
- Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).
- Az iskola fogyasztóvédelmi működése és az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

32. 1. 4. A fogyasztóvédelem módszertani elemei

Fontos, hogy a diákok e módszereket minél többször valós helyi és globális problémákon és értékeken keresztül maguk alkalmazzák:

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól
- Adatgyűjtés, feldolgozás információörögzítés együttműködéssel
- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel
- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, fogyasztói kosár készítése)

- Érvéstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés)

33. 1. A társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezeléssel összefüggő ismeretek

33. 1. 1. A bűnmegelőzés tartalmi elemek

Az iskolai nevelés-oktatásban szükséges a lélektani motívumokra, a helyes és követendő értékrend kialakítására, információnyújtásra, figyelemmel kísérésre, a beilleszkedési problémák csökkentésére fektetni a hangsúlyt.

A cél elérése érdekében megvalósítandó feladatok:

- A helyes értékrend átadása és kialakítása a tanulóknál
- A felmerülő helyzetek, konfliktusok, krízisek minél előbbi és hatékony, mintaértékű kezelése, megoldása
- Információgyűjtés és - elemzés a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókról
- Folyamatos figyelemmel kísérésük, jelzés az együttműködő segélyező szervezetek felé
- Információnyújtás a legális (cigaretta, alkohol stb.) és illegális (kábitószer) drogok használatának negatív hatásairól, következményeiről
- A szabadidő hasznos és kulturált eltöltése alternatíváinak ismertetése és a lehetőségek biztosítása
- Hátránykompenzáció a különböző problémákkal küzdő tanulók esetében.
- Az iskolai beilleszkedési problémák csökkentése, a pozitív társadalmi normák szerinti életvezetés elősegítése
- Esetkezelés, folyamatos segítségnyújtás a tanulóknak és családjaiknak
- Jogok és kötelezettségek ismertetése, tisztázása
- A joghátrányok és jogkövetkezmények megismerésének elősegítése

33. 1. 2. A bűnmegelőzés iskolai módszertanának elemei

- Mentálhigiéné, krízis, erőszak, drog és bűnelkövetési illetve áldozattá válás elleni előadások segítő szakemberek közreműködésével
- Szoros és folyamatos együttműködés gyermekjóléti és családsegítő intézményekkel, szakszolgálatokkal, különböző civil szervezetekkel, alapítványokkal, hatósági szervekkel (rendőrség, ügyészség, bíróság)
- Személyiségfejlesztés
- Közösségfejlesztés
- Drámapedagógiai eszközök

34. A PEDAGÓGIAI PROGRAM MELLÉKLETEINEK ÉS FÜGGELÉKEINEK RENDJE

34. 1. A pedagógiai program függelékei

1. sz. függelék Szakmai alapidokumentum

2. sz. függelék A pedagógiai program jogszabályi háttere

35. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

35.1 Az intézményben működő egyeztető fórumok nyilatkozatai

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény diákönkormányzata ..... év ..... hó ..... napján tartott ülésén véleményezte, melyet aláírással tanúsítok.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....
diákönkormányzat képviselője

A pedagógiai programot/módosítását a szülői szervezet (közösség) ..... év ..... hó ..... napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a szülői szervezet (közösség) véleményezési jogát jelen pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban előírtaknak megfelelően gyakorolta.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....
szülői szervezet (közösség) képviselője

35.2 A pedagógiai program elfogadásáról és jóváhagyásáról szóló záradék

A pedagógiai programot/módosítását az intézmény nevelőtestülete ..... év ..... hó ..... napján tartott értekezletén elfogadta.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....

hitelesítő nevelőtestületi tag

.....

P.H.

hitelesítő nevelőtestületi tag

A pedagógiai programot elfogadom.

Kelt: ....., ... év ..... hónap ..... nap

.....

igazgató

P. H.

35. 3. Fenntartói jóváhagyó nyilatkozat

Jelen pedagógiai programból eredően a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul.

Aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó döntésre jogosult vezetője a pedagógiai program fenti rendelkezéseivel egyetért, azokat jóváhagyja.

Kelt: Zalaegerszeg,

.....

Kajári Attila

tankerületi igazgató

Zalaegerszegi Tankerületi Központ

2. sz. függelék: A pedagógiai program jogszabályi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023 (VII.30.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkorai miniszteri rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet.